

Tufan Dinarlı

Dijital Fotoğrafçılık & Kitabı

www.fotobelgesel.net

www.fotobelgesel.net

• Önsöz

Eğer önceden fotoğrafla ilgilenmemişseniz bir dijital fotoğraf makinesi aldığınızda, kutunun içinden çıkan kullanım kılavuzu, yabancı dillerden çeviri olduğu ve de teknolojik kavramlar içeren bir dille yazıldığından dolayı, karşımıza anlaşılması güç sözcükler yığını olarak çıkar.

2000 yılından bu yana vermekte olduğum fotoğraf kurslarında öğrencilerimin sade ve okuduklarını anlayabilecekleri bir el kitabına gereksinimleri olduğunu fark edince bu kitabı hazırladım.

Kitap, ‘Fotoğraf Makinesi’, ‘Menü ve Düğmeleri’, ‘Objektif, Enstantane, Diyafram’, ‘Yardımcı Malzeme’ ve ‘Görüntü Düzenleme’ olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır.

Her konu başlığı diğer bölümlerden bağımsız olarak da bilgilendirme amacını taşıdığı için bazı bilgiler tekrar edilmiştir. Kitabın son sayfasına kısa bir terimler sözlüğü koyarak kullanılan terimler açıklanmaya çalışılmıştır.

Kitap, genel olarak teknik bilgileri öğretmek üzere yazılmış olsa da en son sayfalara fotoğrafta görüntü düzenleme üzerine bir bölüm ekleyerek fotoğraf meraklılarının daha iyi bir anlatım yöntemi öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Bu kitapçığın hazırlığı sırasında yardımlarını esirgemeyen Sayın O.Gönenç’e özel olarak teşekkür ederim. Ayrıca kitabın yayınlanması için katkıda bulunan; Söke Belediye Başkanı Sayın. Necdet Özekmekçi’ye, Söke Belediyesi Başkan Yardımcısı Sayın Levent Tuna’ya, Basın bürosu çalışanlarına, Ertuğul Ayker ve M. Said Gün’e teşekkür ederim.

Kitabımın güzel fotoğraflar çekmenize yardımcı olmasını dilerim.

Tufan Dinarlı

Söke, Şubat 2011

Fotoğraf: Baha Cem Dinarlı

• Yazar Hakkında

1982 de İFSAK'a (İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği) üye oldu. Yönetim kurulunda görev yaptı.

İlk karma sergisini 1983 yılında açtıktan sonra bugüne kadar toplam 54 fotoğraf etkinliği gerçekleştirdi. Bunlar genel olarak; Bir tanesi Paris'te olmak üzere Anadolu'nun çeşitli yerlerinde toplam 19 kişisel sergi ve bir tanesi Belgrad'da olmak üzere toplam 15 karma sergi açtı. Ayrıca 17 saydam gösterisi ve Didim Apollon tapınağında üç tane saydam ve dans gösterisi gerçekleştirdi. Belgesel fotoğrafçılığı tanıtan ve anlatan seminerler ile onlarca kişiye fotoğrafa ve dijital fotoğrafa başlangıç seminerleri verdi.

2004 yılında 'İzmir Saat Kulesi' ve 2005 yılında '8 Mart' isimli iki kısa metrajlı filmi yapıp yönetmiş ve 2007 yılında 'İşkence İzleri İstanbul Protokolü' isimli belgesel filmin görüntü yönetmenliğini yapmıştır.

Hazırlamış olduğu belgesel fotoğraf projeleri şunlardır;

Söke ovasında yetişen pamuk'un insanlarını anlatmayı amaçlayarak 'Beyaz Bir Öykü; Pamuk İnsanları' isimli belgesel saydam gösterisi ve

fotoğraf sergisi hazırlayıp sundu.

Tufan Dinarlı ayrıca Ege bölgesine özgü gelenekler olan Deve güreşi, Boğa güreşi, Karakucak pehlivan güreşleri ve Rahvan at yarışlarının konu edildiği 'Ege'de Kış Eğlenceleri' isimli saydam gösterileri hazırladı. 'Yalova. 2. Gün' isimli 12. Kişisel sergisini deprem bölgesinde çektiği fotoğraflardan oluşturan sanatçı depremin 16.günü Yalova'da bu fotoğraflardan oluşan sergi açmıştır. Yaşadığı kenti belgelemek amacıyla Söke ilçesinin ilk yerleşim yeri olan Kemalpaşa mahallesini belgeleyerek aynı mahallede bulunan Sümbül sokakta karma bir fotoğraf sergisi açmıştır.

İlk fotoğraf albümü 'Körfez Depremi' depremin onuncu yılı olan 2009 yılında acıları paylaşmak amacıyla yayınlanmıştır.

2009 yılından bu yana Söke Belediyesi ve Söke Halk Eğitim Merkezi tarafından organize edilen Dijital Fotoğrafçılık kurslarında eğitmenlik yapmaktadır. Fotoğrafları Söke de, İzmir, İstanbul, İtalya ve Paris de çeşitli koleksiyonlar da yer almaktadır.

Tufan Dinarlı web sayfası,
www.fotobelgesel.net

İçindekiler

Önsöz	3
Yazar Hakkında.....	4
Fotoğraf Makinesi.....	7
Fotoğraf Makinesi Satın Alırken	8
Düğmelerin Tanımları	9
Fotoğraf Makinesi İlk Ayarlar	10
Fotoğraf Makinesini Çekime Hazırlamak.....	11
Pil kullanımı, Çekim sayısı.....	11
Hafıza Kartı Çeşitleri ve Kullanılması	12
CCD Sensör Nedir?.....	13
Fotoğraf Makinesini Tutma Yöntemleri	14
Menü Düğmesi İşlevleri.....	16
Menü Gezinti Tekerleği veya İmleç Düğmesi.....	17
LCD Ekranı Görüntüleri (Çekim veya Kayıt)	18
LCD Ekranı Görüntüleri (Oynatma).....	19
Zamanlayıcı veya Geciktirme Düzenegi	20
Makro Çekim Modu	20
'Bas-Çek' Modu veya Çekim Sahnesi	21
Fotoğraf Makinesinde Orta Seviye Ayarlar. (P.S.A.M.)	23
ISO Ayarları.....	24
Beyaz Ayarı (White Balans-WB)	25
Çekim (İlerleme) Modu Seçimi.....	26
Flaş İşaretleri	27
EV Ayarları veya Pozlama Telafisi.....	28
Objektif, Enstantane, Diyafram	29
Görüntüyü Netleştirmek	30
Normal Objektif Ne Demektir?	31
Odak Uzaklığı Ne Demektir?.....	31
Sabit ya da Değişken Odak Uzaklığı.....	32

Objektiflerde Kullanılan 18-55mm. Ne Demektir?.....	32
Netleme (Odak) Modu	33
'W' ve 'T' nedir?	33
DSLR Makinelerde Objektif Çarpanı	34
Objektiflerde Sarsıntı Azaltma (VR).....	35
Enstantane ve Diyafram Nedir?.....	36
Enstantane	37
Enstantane Örnekleri.....	38
Diyafram.....	39
Net Alan Bölgesi (Derinliği)	40
Diğer Bazı İşaretler.....	41
Sayısal Görüntü Formatları (JPEG,RAW).....	42
Görüntü Boyutu ve Baskı Kalitesi	44
Fotoğraf Çekim Anı (Exif) Bilgileri.....	45
Yardımcı Malzeme ve Araçlar.....	46
Üç Ayak (Tripod).....	47
Çanta	47
Harici Flaş.....	48
Filtreler.....	50
Görüntünün Bilgisayara Aktarılması.....	51
Fotoğraf Düzenleme Yazılımları.....	51
Bilgisayar Ekranı Kalibrasyonu	52
Görüntü Düzenleme (Kompozisyon).....	53
Yalnlık / Sadelik	55
Altın Kesit veya 1/3 Kuralı	56
1/3 Kuralı.....	57
Çizgiler, Diyagonal ve Şekiller	58
Renk ve Objelerin Dengesi.....	59
Objelerin Dengesi.....	60
Kadraj.....	61
Bindirme.....	62
Bakış Açısı	63
Fotoğraf ve Yazı.....	64
İyi Bir Kompozisyon İçin Dikkat Edilmesi Gerekenler:.....	65
Dijital Fotoğrafçılık Terimleri.....	66
Kaynakça.....	67

M

MENU

P

Fotoğraf Makinesi

AUTO

S A

• Fotoğraf Makinesi Satın Alırken

Günümüzde fotoğraf makinesi satın almak otomobil almak gibi, satın almaya karar verdiğimizde önümüze pek çok çeşit ve seçenek çıkıyor. Peki bu kadar seçenek içinden nasıl seçim yapacağız,

İşte dikkat etmeniz gereken bir kaç öneri;

•Öncelikle bütçemizi belirlemeliyiz, bütçeye uygun bir şekilde sadece fotoğraf makinesi mi yoksa video çeken bir fotoğraf makinesi mi alacağımıza karar vermeliyiz,

•Satın alacağımız fotoğraf makinesinin piksel özelliğine dikkat etmeliyiz, gerçek piksel ile ‘interpolasyon piksel’ arasında fark vardır, ‘interpolasyon piksel’ görüntünün dijital olarak büyütülmesidir, kullanıcıya faydası yoktur, gerçek pikselin kaç olduğuna dikkat etmeliyiz.

•Görüntüyü yakınlaştırmak istediğimizde, optik zum çekimlerin kaliteli olmasını sağlar, dijital zuman az ya da çok olmasının pek önemi yoktur, optik zum var mı? varsa ne kadar olduğuna bakmamız gerekir,

•Geniş açısı var mı, ev içinde veya dar ortamlarda çekim yapabilmek için geniş açı özelliği var mı diye bakmak gerekir.

•Flaşı var mı bakmalıyız,
•Kullandığı pil çeşidi önemli, nasıl bir enerji kaynağına sahip, firmanın kendi üretimi özel bir pil ise kaç adet poz çektiğini incelemeliyiz, eğer yeterli değil ise her yerde bulabileceğimiz kalem pil veya benzeri pil kullanan fotoğraf makinesini tercih etmeliyiz.

•Satış sonrası servis nasıl, araştırmamız gerekiyor, makineyi sattıktan sonra yeterli hizmet veriyorlarmı, İnternette bu araştırmaları yapmak gerekir.

Tüketicilere faydalı olabilecek fotoğraf makineleri inceleme sitesi ile şikayet araştırma siteleri;

www.letsgodigital.org

tr.diplodocs.com

www.sikayetvar.com

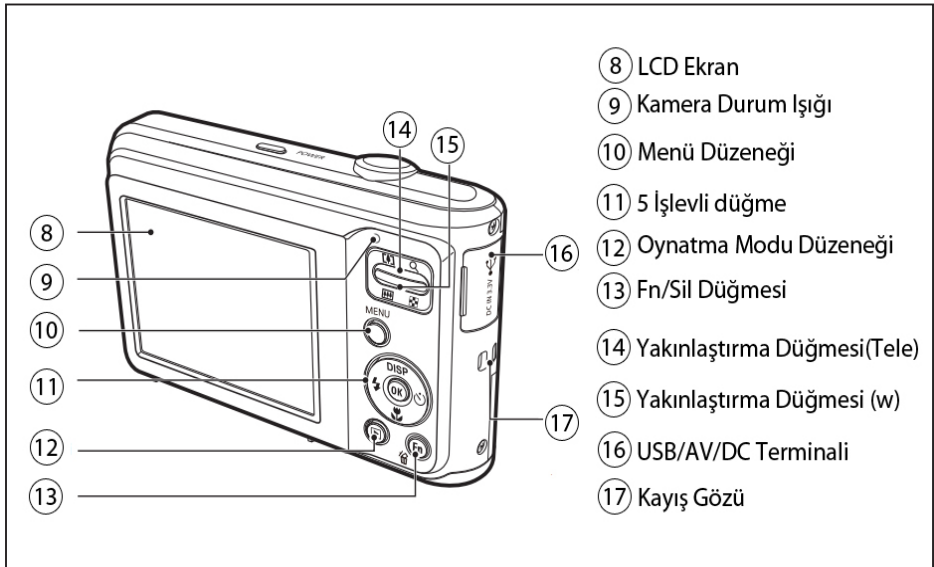
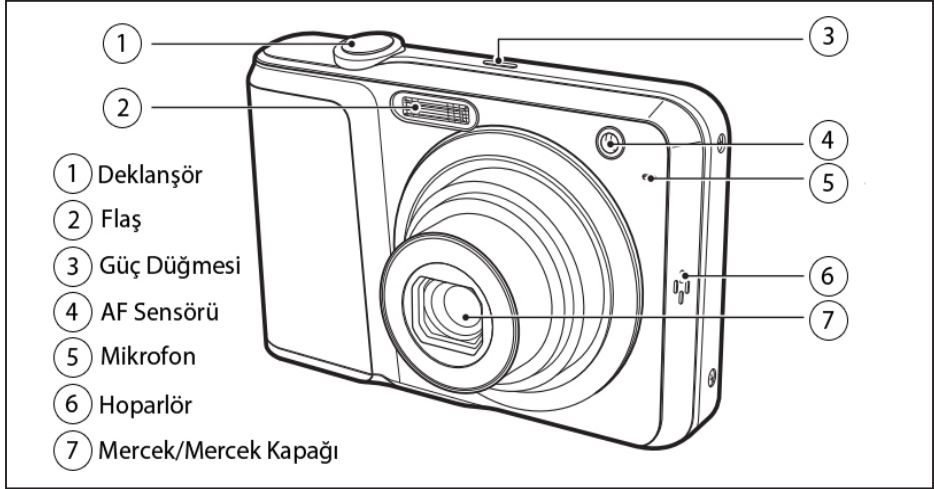
www.ttkd.org.tr

www.tukoder.org.tr

• Düğmelerin Tanımları

Fotoğraf Makinesine yakından baktığımız zaman genel olarak aşağıdaki özellikleri olduğunu görüyoruz.

Aşağıdaki çizimlerde düğmeleri ve isimlerini görüyorsunuz, ilerleyen sayfalarda bu düğmelerin ne işe yaradıkları anlatılmıştır.

• Fotoğraf Makinesi İlk Ayarlar

1. Kullanma kılavuzunu okuyun ve saklayın.

Fotoğraf makinenize ait her türlü bilginin bulunduğu kitapçıklar genellikle orta düzey fotoğraf çekenlere sesleniyor olsa da zaman içerisinde kurslara giderek veya çekimler yaparak kitaptan daha fazla faydalanabilirsiniz.

2. Kullanma kılavuzundaki paket içeriği ile aldığınız paketin içeriğini kontrol ediniz.

3. Pilinizi şarj edin, bunun için kullanma klavuzundaki şarj sürelerine dikkat edin.

4. Tarih ve saat ayarı ile video çekim (PAL-NTSC) ayarlarını

yapın.

5. Kartınızı taktıktan sonra çekime başlamadan önce mutlaka sıfırlayın (formatlayın). Formatlamanın hafıza kartı içerisindeki tüm verileri sileceğini unutmayın.

6. Kutuyu saklayın.

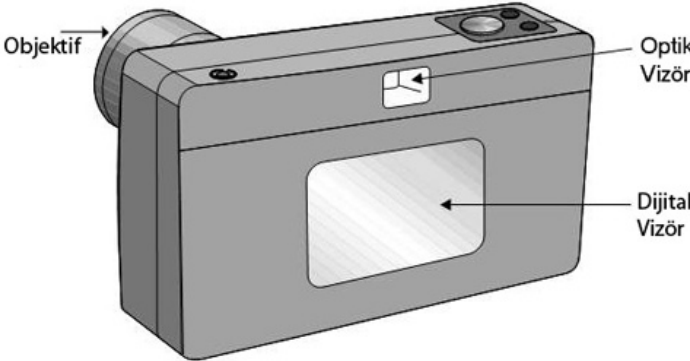
Çünkü yeni alınan makineler iki yıl garantili satılıyor. Bu süre içerisinde bir sorunla karşılaşırsanız (ve İstanbul dışında yaşıyorsanız) fotoğraf makinenizi servise göndermek istediğinizde kendi ambalajından daha sağlam ve güvenilir bir ambalaj yoktur

Fotoğraf makinelerinin marka ya da modeli ne olursa olsun, objektifden giren ışık önce CCD sensör üzerine daha sonra ise hafıza

kartına aktarılarak kayıt edilir.

Fotoğraf makinesinde optik veya dijital vizörden bakar ve deklanşöre basarak çekim yapabi-

liz, dijital vizörden çektiklerimizi izleyebiliriz.

• Fotoğraf Makinesini Çekime Hazırlamak

Fotoğraf Makineleri genel olarak 'ON' ve ya 'POWER' gibi güç düğmeleri kullanılarak açılır ve çekim yapmaya hazır olur. Ayrıca 'Açık' veya 'Kayıt', 'Göster', 'Oynat', 'Kapalı' konuma getiren düğmeler bulunmaktadır.

Kamera Güç Düğmeleri

Fotoğraf makinesini ilk kez kullanırken;

- Pili şarj ediniz,

- Tarih ve saat ayarını yapmayı unutmayınız,
- Dijital kartı makineye takarak formatlayınız,

• Pil kullanımı, Çekim sayısı

Fotoğraf makinenizin pili belirli sayıda çekim yapabilir, bu sayı kullandığınız fotoğraf makinesi çeşidine göre değişir, kullanım kitapçığında ayrıntılı bir şekilde anlatılır.

Kullanılan pil vaktinden önce bitebilir, kullanım süresini kısaltan etmenler şunlardır;

- Çekilen fotoğrafları sürekli olarak fotoğraf makinesinin LCD monitöründen izlemek pil kullanım süresini kısaltır.
- Sürekli flaş kullanmak pil kullanım süresini kısaltır.
- Makinenin zumunu sürekli kullanmak pil kullanım süresini kısaltır.
- Soğuk havalarda (sıfır derece ve daha düşük sıcaklıklarda) pil kullanım süresi azalır,

■ LCD monitöründe gösterilen pil durumu için 4 gösterge vardır.

Pil göstergesi				
Pil durumu	Pil tam şarj edildi	Düşük pil kapasitesi (Yeniden şarj etmek için hazırlayın veya yedek pil kullanın)	Düşük pil kapasitesi (Yeniden şarj etmek için hazırlayın veya yedek pil kullanın)	Düşük pil kapasitesi (Yeniden şarj etmek için hazırlayın veya yedek pil kullanın)

• Hafıza Kartı Çeşitleri ve Kullanılması

Fotoğraf makinesinde kullanılan çok çeşitli hafıza kartı vardır. Genellikle kullanılan kartlar ise, MICRO SD, SDHC, MEMORY STICK, Compact Flash Kart (CF) vb.dir. Bu kadar çok kart olmasına rağmen, fotoğrafa yeni başlayanların fotoğraf makinelerinde genellikle kullanılanlar Secure Digital (SD) kartlardır.

Dijital fotoğraf makineleri CCD

sensörüne kaydettiği ilk görüntüyü daha sonra hafıza kartına aktarır, bu işlem sırasında makinenin aktarım

yaptığını gösteren yeşil bir ışık yanar. Bu ışık yanarken fotoğraf makinesinin kartına herhangi bir şekilde müdahale etmeyin, çektiğiniz görüntüler zarar görebilir, ışığın sönmesini bekleyin. Bir den fazla Secure Dijital (SD) kartınız

var ise bir seyahat sırasında çekim yaptıktan sonra dolu olan kartınızı yan tarafında bulunan kilit “Lock”

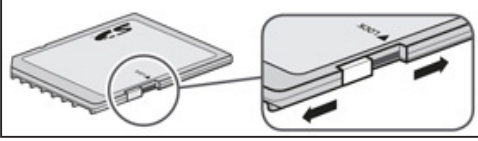
Aşağıdakilere Dikkat Edin:

- Hafıza kartının bakır olan bölüme kesinlikle elinizle veya herhangi bir şeyle dokunmayın.
- Hafıza kartlarını yüksek manyetik alan içeren yerlerden uzak tutun,
- Hafıza kartınızda bulunan görüntüleri bilgisayara aktardıktan sonra içindeki görüntüleri silmek için format atın.
- Hafıza kartınızı mutlaka kullanacağınız fotoğraf makinesinde formatlayın.

•Fotoğraf makinesi ait hafıza kartlarını fotoğraf makinesi dışında herhangi bir işlem için kullanmayınız. Örneğin herhangi bir yazı dosyası ya da başka bir şey yüklemeyin. Çünkü kartın içerisine girecek bir virüs fotoğraf makinenizin, yazılımın bozulmasına ve kullanılamaz hale gelmesine neden olabilir.

•Hafıza kartının sık ve uzun süre kullanımı, zamanla hafıza kartının performansını azaltır.

düğmesi ile kilitleyerek yanlışlıkla tekrar kullanılmasını engelleyebilirsiniz.

Yukarıdaki şekilde kartın nasıl kilitleneceği gösterilmiştir.

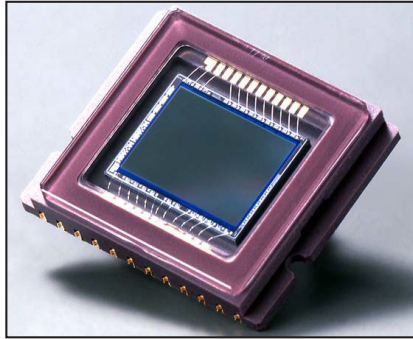

• CCD Sensör Nedir?

Görüntünün ilk olarak kayıt edildiği CCD Sensör, dijital fotoğraf makinelerinde filmin yerine geçiyor, buraya kayıt edilen görüntü daha sonra dijital kart üzerine aktarılarak depolanıyor. CCD'

ler üzerindeki sensör sayısı kadar görüntü kayıt ederler, Örneğin 5MP bir dijital fotoğraf makinesi üzerinde, 2560 x 1920 yani yaklaşık 5 milyon adet

mini sensör bulunur. Bu rakam fotoğraf makinelerindeki gerçek piksel sayısını gösterir, makinelerin satışında sözü edilen 'Efektif' piksel kavramı veya 'enterpolas-

yon' kavramının anlamı görüntü piksellerinin dijital olarak birbirine eklenerek büyütülmesidir. Görüntüde bozulmalar yapabilir. CCD sensörlerin piksel sayısı kadar önemli olan diğer husus boyutlarıdır.

Sensör boyutları eskiden kullanılan 24x36 cm.lik film boyutuna göre de isimlendirilir. 24x36 cm boyutunda olan ccd sensörlere 'Full Frame' adı verilir. 18.5x24

cm boyutunda olanlara ise 'Yarım Frame' denilir. CCD sensör boyunun etkileri kullanılan objektiflerde görülür ve objektif çarpanı olarak adlandırılır.

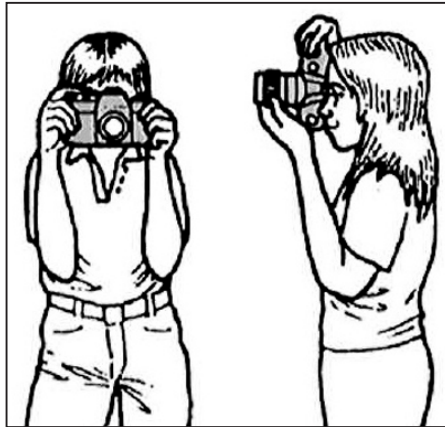
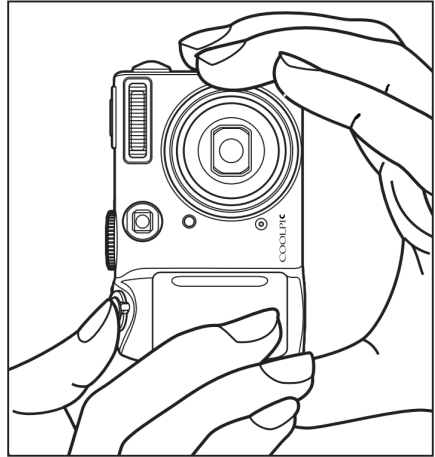
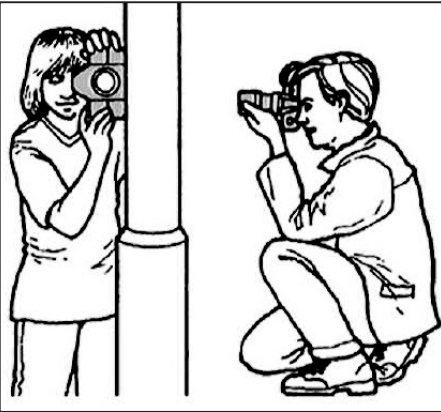
• Fotoğraf Makinesini Tutma Yöntemleri

Fotoğraf makinesi düşük ışık koşullarında, net fotoğraf çekmeye-bilir.

Bunun için düşük ışık koşullarında makineyi iki elle sıkıca tutmak veya etrafınızda varsa bir direkten, masadan, destek alarak fotoğraf makinesinin sallanmasını engellemek, net bir fotoğraf çekmek için alınabilecek basit önlemlerdir.

Eğer objektifin üzerinde VR düğmesi varsa, açarak da net fotoğraflar çekebilirsiniz.

Makineyi iki el ile tutarken, objektifin veya flaşın önünü parmağınızla kapatmamaya dikkat edin.

M

MENU

P

AUTO

S A

Menü ve Düğmeleri

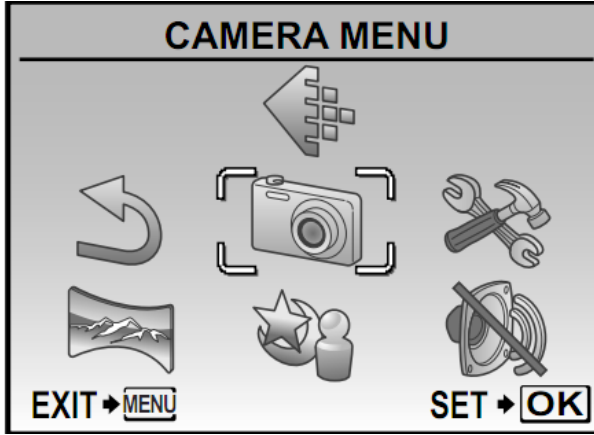
• Menü Düğmesi İşlevleri

MENU

Dijital fotoğraf makinelerinde arka tarafta bulunan menü ögesi en az iki işleve sahiptir. LCD ekran çekim yapmak için hazırken menü düğmesine basılır ise fotoğraf makinesine ait temel ayarlar menüsü ekrana gelir. Eğer herhangi bir fotoğraf çektikten sonra menü düğmesine basılır ise bu fotoğrafa ait bilgiler ile fotoğrafta değişiklik yapmak üzere ayarlar ekrana gelir. Bunların dışında menü gezinti

tekerleği veya imleç düğmesi de hızlı menü ayarları olarak kullanılır.

LCD ekran boş iken menü düğmesine basıldığı zaman fotoğraf makinesine ait temel ayarları

yapmaya yarayan menüler ekrana gelir ve bunlar arasında gezinti tekerleği ile seçim yapılır, yapılan seçimin geçerli olabilmesi için ortada bulunan 'Okey' (OK) tuşuna basılması gerekmektedir. Seçim yapmadan çıkma için tekrar menü düğmesine basmak yeterlidir.

Fotoğraf makinesi 'AUTO' modunda olduğu zaman 'MENU' düğmesinin bazı özellikleri çalışmaz. Ayarların hepsine müdahale edilebilmesi için fotoğraf makinesinin Sahne (Scene), Kayıt veya 'P', 'S', 'A', 'M' modlarından birine alınması gerekir.

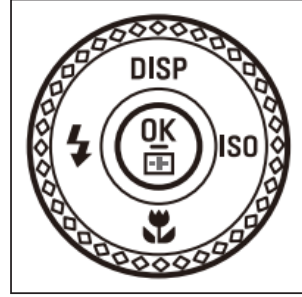
• Menü Gezinti Tekerleği veya İmleç Düğmesi

İki işlevi vardır. Menü düğmesine bastığınız zaman LCD ekranına gelen menü ayarları arasında gezinti yapmaya yarar, diğer işlevi ise bazı çekim ayarlarının hızlı bir şekilde yapılması içindir.

Menü gezinti tekerleği üzerinde bulunan işaretler hızlı bir şekilde çekim ayarı yapmak içindir, örneğin yandaki fotoğraflarda görüldüğü gibi flaş düğmesi işaretine bastığınız zaman çeşitli flaş ayarları arasından seçim yapabilirsiniz, makro moduna bastığınızda hemen bu modda çekim yapmak üzere fotoğraf makineniz hazırlanmış olur veya Display (DISP) tuşuna basarak ekranda

menü işlevlerinin görünmesini sağlayabilirsiniz

Aynı şekilde

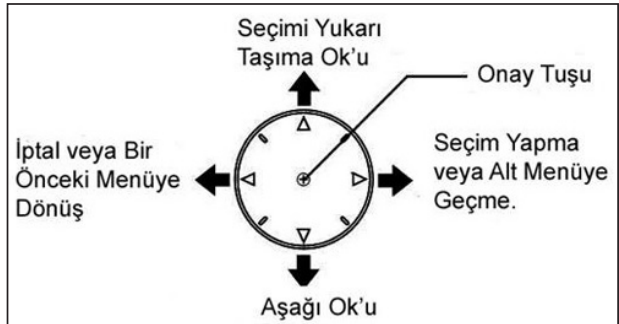

ISO düğmesine bastığınızda, bu menüye kolaylıkla ulaşabilir ve ayarı değiştirebilirsiniz. ya da diğer fotoğrafta görüldüğü gibi, bu düğmeler yardımı ile makinenin EV ayarlarını değiştirebilir veya geciktirme düzeneği ile çekim yapabilirsiniz.

Fotoğraf makinesi markasına bağlı olarak bu işlevler değişebilir.

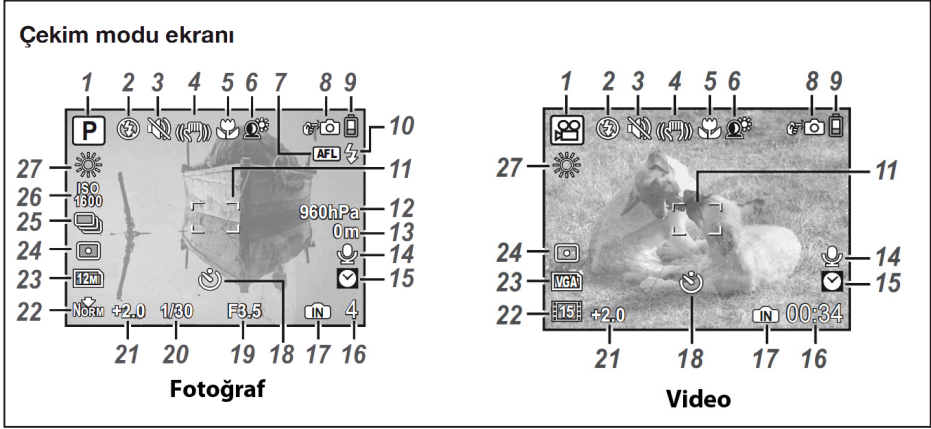
Menü gezinti tekerleği ile ayarlarda değişiklik yaparken vizörün cevap süresi ve parlaklığının ısıya göre değişiklik gösterebileceğini unutmamak gerekir.

Menü gezinti tekerleği veya imleç düğmesinin işlevi yanda gösterilmiştir.

• LCD Ekranı Görüntüleri (Çekim veya Kayıt)

Menü düğmesine bastığınız zaman, fotoğraf makinesinde fotoğraf veya video çekimi yapmanıza bağlı olarak LCD ekranda farklı seçenekler görünür. Aşağıda buna ait iki farklı ekran örneklerini görüyorsunuz

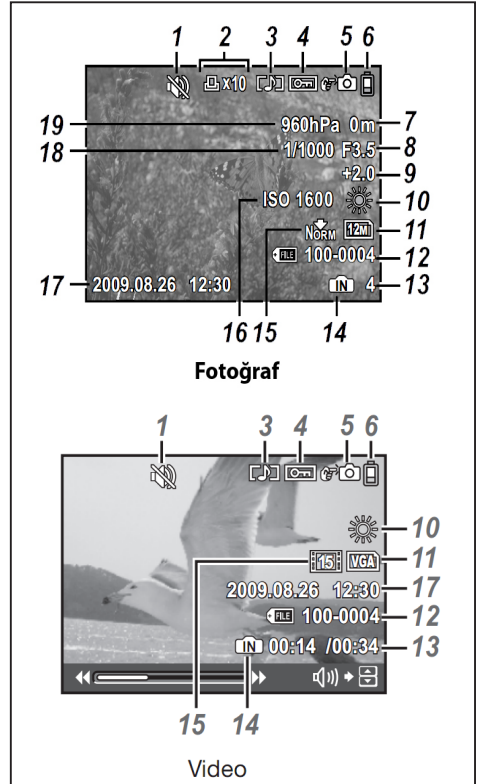
1. Çekim modu
2. Flaş modu
3. Sessiz mod
4. Görüntü Sabitleme (fotoğraflar)/Dijital görüntü sabitleme (Videolar)
5. Makro /Süper makro
6. Gölge Ayarlama Teknolojisi
7. AF kilidi
8. Vurma kontrolü
9. Pil Kontrolü
10. Flaş beklemede
11. AF hedef işareti
12. Atmosferik/hidrolik basınç
13. Yükseklik/su derinliği
14. Ses Kaydı
15. Çift saat
16. Kayıt edilebilir fotoğraf sayısı/ kalan kayıt süresi
17. Geçerli bellek
18. Zamanlayıcı
19. Diyafram değeri
20. Deklanşör hızı
21. Pozlama telafisi (EV Ayarları)
22. Sıkıştırma/kare oranı
23. Fotoğraf boyutu
24. Ölçme
25. Drive
26. ISO
27. Beyaz dengesi

• LCD Ekranı Görüntüleri (Oynatma)

Fotoğraf makinesinde çekim yaptıktan sonra, çektiğinize bakarken, yine fotoğraf veya video çekmenize bağlı olarak LCD monitöre, farklı ekranlar gelir. Aşağıda buna ait iki örnek görüyorsunuz. İlk şekil de fotoğraf ekranı diğer şekilde ise video ekranı görünmektedir. Ortak kullanımı olan tuşlar iki ekrada da görünmektedir.

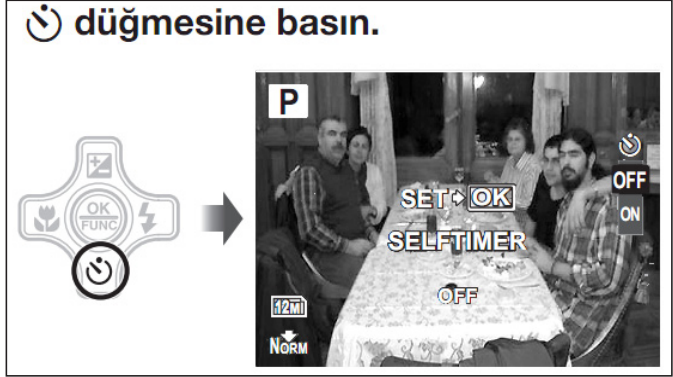
- 1.Sessiz mod
- 2.Baskı rezervasyonu/Sayısı
- 3.Ses kaydı
- 4.Koruma
- 5.Vurma kontrolü
- 6.Pil kontrolü
- 7.Yükseklik/su derinliği
- 8.Diyafram değeri
- 9.Pozlama telafisi
- 10.Beyaz dengesi
- 11.Fotoğraf boyutu
- 12.Dosya numarası
- 13.Kare numarası/Geçen süre/Toplam kayıt süresi
- 14.Geçerli bellek
- 15.Sıkıştırma/Kare oranı
- 16.ISO
- 17.Tarih ve saat
- 18.Deklanşör hızı
- 19.Atmosferik/Hidrolik basınç

• Zamanlayıcı veya Geciktirme Düzenegi

Geciktirme düzeneği, deklanşöre basıldıktan sonra çekim için belirli bir süre geçmesini sağlayan düzenektir, genellikle grup halinde fotoğraf çekiminde kullanılır.

Çeşitli seçenekleri vardır. düğmeye basmadan önce geciktirme süresini ayarlamak gerekir, bu genellikle beş ile otuz saniye arasındadır. Bazı fotoğraf

makinerinde geciktirme düzenegi ardi ardına iki kez çekim yapabilir.

• Makro Çekim Modu

Fotoğraf makinesi odak uzaklığına bağlı olarak belli bir uzaklıktan öncesine netlik yapmaz, bu uzaklık küçük boy fotoğraf makinelerinde genellikle 50 cm ile 80 cm. arasındadır, eğer fotoğrafını çekeceğiniz konu 10 cm ile 80 cm arasında ise fotoğraf makinesinin makro modunda çekim yapmanız gerekir.

Makro modunda çekim mesafesi fotoğraf makinesine bağlı olarak beş ile on santimetreden başlar ve sonsuz uzaklığa kadar net fotoğraflar çeker.

Makro modunda çekim yaparken objektif zumunun 'W' yani geniş modunda olmasına dikkat edin.

Modu	Program ()	
Odak Türü	Makro ()	Normal
Odak menzili	W : 5 ~ 80 T : 70 ~ 100	W : 80 ~ Sonsuz T : 80 ~ Sonsuz

• ‘Bas-Çek’ Modu veya Çekim Sahnesi

SCENE

Fotoğraf makinesi üreticileri, fotoğraf çekeceğiniz varsayılan yerlere ve ışık koşullarına bağlı olarak bazı hazır şablonlar üretmişlerdir. Bu şablonlara ise “Bas-Çek” ya da “Sahne” (Scene) adını vermişler.

Bu sahnelerde fotoğraf çektiğiniz zaman, en iyi sonucu almak için kullanılacak enstantane ve diyafram değerleri üretici firmalar tarafından fotoğraf makinesine eklenmiştir.

Sahne modları el ile ayarlanabileceği gibi bazı fotoğraf makinelerinde “Auto Scene” modu vardır. Fotoğraf makinesi bu moda getirildiği zaman, çekim ışık koşullarına bağlı olarak var olan bir sahne ayarını kendisi otomatik olarak yapmaktadır.

AUTO

Otomatik (Auto)

modunun kullanılması: Otomatik mod genel fotoğraf çekimi için iyi bir seçimdir. Bu ayarı kullandığınızda, dijital fotoğraf makineniz otomatik olarak poz, odak ve flaş ayarlar. Otomatik modda, otomatik flaş seçeneklerini önemsemeyebilir ve flaşı kapamayı veya gözlerin kırmızı çıkma sorununu azaltmayı tercih edebilirsiniz.

Portre (Portrait) modunun kullanılması:

Nesnenizin netleşmesine neden olur ve odak dışında kalan nesnenizin arkasındaki diğer nesnelerin de görülmesini sağlar. Portre modu kişi, hayvan veya çiçek gibi tek nesnelere iyi sonuç verir. Fotoğraf makinenizi dikey hale getirmeyi ve nesnenize yaklaşmayı unutmayın.

Manzara (Landscape)

modunun kullanılması: Manzara modunda dağlar, ufuk çizgisi ve geniş manzara gibi çok uzağınızdaki nesnelere yakalayabilirsiniz. Bazen manzara modunda otomatik olarak düşük obtüratör hızı seçilir, o zaman üçayak gibi sabit bir destek kullanmalısınız.

Gece Manzarası

(Night Landscape) modu: Geceleyin manzara fotoğrafı çekme amacı ile kullanılır, flaş kapalı olabilir, poz süresinin uzun olmasından dolayı görüntü bulanık olarak çıkmaması için makineyi bir yere sabitlemek gerekir.

Makro (Close up):

Yakın plan fotoğraf çekimi için kullanılır, genellikle yaklaşma mesafesi (fotoğraf makinesine bağlı olarak) on cm. civarındadır. Daha fazla yakınlaştırma için ilave ekipmanlar gerekir (Close Up filtreleri, vb.)

Spor/Hareket (Sports/

action) modunun kullanılması: Bu modda arabalar, atletler ve çocuklar gibi hareket halindeki nesnelere yakalanır.

Gece Portresi (Night

Portrait) modunun kullanılması: Bu modu gece veya az ışıklı koşullarda kullanın. Flaş fotoğraf makinesine yakın nesnelere aydınlatacaktır. Daha uzun süreli poz arka plandaki ayrıntıları yakalayacaktır. Üçayak gibi bir fotoğraf makinesi desteği veya düz bir yüzey kullanmak iyi bir fikirdir.

Çocuk Modu: Küçük

çocukların fotoğraflarını çekmeye yarayan moddur, flaş genellikle kapalıdır

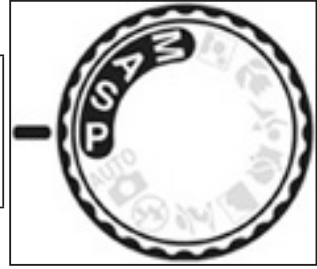
Kar Fotoğrafı Modu:

Karlı bir havada veya kar yağdığı zaman kullanılacak fotoğraf modudur.

• Fotoğraf Makinesinde Orta Seviye Ayarlar. (P.S.A.M.)

Fotoğraf makinelerinde orta ve ileri seviye kullanıcıları için de modlar vardır. Genellikle DSLR makinelerde bulunurlar. Bunlar, çekimler sırasında fotoğraf makinesine daha çok müdahale etmenize olanak sağlar, 'P', 'S', 'A', 'M' denilen bu modların işlevleri aşağıda açıklanmıştır.

P S A M

P (Program): Makine bütün ayarları otomatik olarak yapar, ancak yüksek enstantane değeri ile düşük diyafram açıklığı seçeneklerini kullanır ve flaş otomatik olarak çalışmaz. Hız'ın veya hareketli konuların sürekli olduğu durumlarda bunların görüntülenmesi gerektiğinde kullanılması önerilir. Flaşa elle müdahale edileceği unutulmamalıdır.

S veya Tv (Time value - zaman değeri): Fotoğraf makinesinin enstantane ayarı el ile girilir, diyafram ayarı otomatik olarak yapılır. Hareketli ve sabit konuların birlikte bulunduğu durumlarda ön ya da arka planın netliğinin önemli olmadığı durumlarda kullanılması önerilir.

A veya Av (Aperture value - açıklık değeri): Fotoğraf makinesinin diyafram ayarı el ile girilir, enstantane ayarı ise buna bağlı olarak otomatik olarak ayarlanır. Ön ve arka alanın net ya da herhangi birisinin flu çıkmasını ayarlamak amacı ile yani net alan derinliğinin önemli olduğu, sabit veya durağan konuların çekimlerinde kullanılması önerilir.

M (manüel): Enstantane ve diyafram ayarları el ile yapılır. Değişken ışık koşullarında, fotoğraf makinesindeki ayarlara tamamen müdahale etmek için kullanılır, Fotoğraf makinesini iyi kullanabilmek ve ışık ölçümü (Pozometre) ile çekim yapmayı bilmek gerekir.

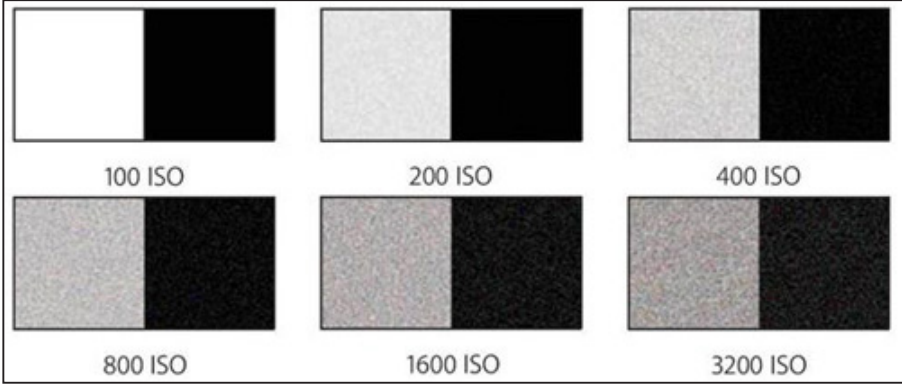
• ISO Ayarları

ISO

Eskiden filmlerin, günümüzde, dijital ile birlikte CCD sensörlerin ışıktan etkilenme hızları ISO (ASA) cinsinden ölçülür, ISO değerleri genellikle 100 den başlayarak 3200'e kadar yükselir. Nor-

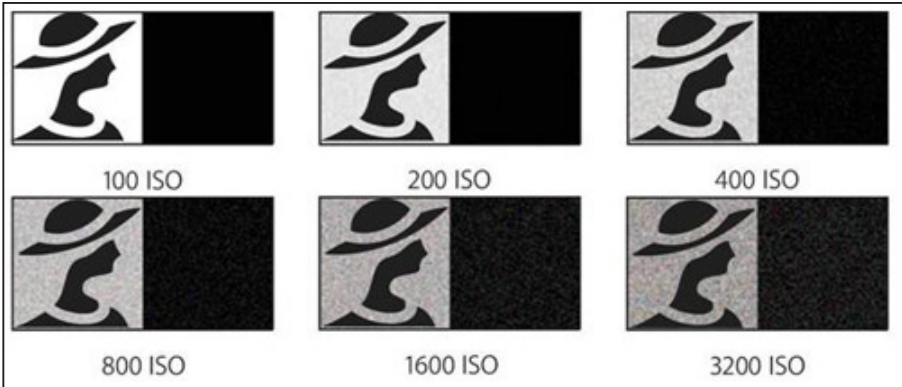
mal gün ışığında 100 ile 400 arası ISO'lar kullanılır. Gece veya az ışıklı ortamlarda 800 veya 3200 arası ISO'lar kullanılır.

ISO ayarları enstantane ve diyaframı doğrudan etkiler.

Işık az olduğu zaman ISO ayarını yükselterek daha net fotoğraf çekeriz, çünkü ISO ayarı yükselince entantane veya diyafram ayarı otomatik olarak değişir, ancak ISO ayarını yükselttiğimiz zaman

görüntü kalitesi bozulur. Aşağıda ISO rakamlarına göre görüntü kalitesini görüyorsunuz. ISO rakamı yükseldikçe fotoğraftaki keskinlik azalıyor ve görüntü kalitesi bozuluyor.

• Beyaz Ayarı (White Balans-WB)

WB

Fotoğraf makineleri, renkleri, değişen ışık koşullarına bağlı olarak farklı kayıt ederler, örneğin beyaz tişört giymiş bir kişinin gün batımı fotoğrafların da tişört renginin kırmızı veya sarı ağırlıklı renklerde çıkması, ya da evde gece sarı ışık altında çekilen fotoğraflarda flaş patlamadığı zaman fotoğrafın tamamında renklerin sapsarı çıkması, kar yağdığı zaman çekilen fotoğraflar da karların renginin mavi

çıkması gibi, bu örnekler çoğaltılabilir. Sonuç olarak gözle gördüğümüz renkleri fotoğraf makinesi doğru olarak saptayamaz. Bunun nedeni değişen ışık koşullarında ‘Işık Sıcaklığı’nın (Kelvin derecesi) da değişmesinden dolayıdır.

Fotoğraf makinesinin Beyaz Ayarı

(WB), ‘AUTO’ modunda, beyaz bir rengi, değişen ışık koşullarında, beyaz renk olarak kaydetmek üzere ayarlanmıştır ve bu ayar (White Balans, ya da kısaca WB) genellikle renkleri otomatik olarak düzeltir. Fotoğraf makinesinin AUTO ayarı her zaman verimli çalışmayabilir, bazen bu ayarı el ile değiştirmek gerekebilir, fotoğraf makinenizde farklı ışık koşullarında düzgün beyaz renk elde edebilmek için kol-

nulmuş farklı ayarları kullanmanız gerekir.

Yandaki şekilde bu ayarlar ve anlamları gösterilmektedir.

Bu ayarların flaş kapalı olduğu zaman renk düzeltmesi yapacağını unutmamak gerekir. Eğer flaş açık ise, çekilen tüm fotoğraflar da beyaz renk, gün ışığı ayarındadır.

AUTO	Otomatik Beyaz Işık Ayarı
	Gün Işığı Ayarı
	Sarı Gece Işığı Ayarı
	Florasın Işık Ayarı
	Gölge Işık Ayarı
	Gölgeli Hava Işık Ayarı
	Flaş Modu

• Çekim (İlerleme) Modu Seçimi

Çekim düğmesine (deklanşöre) bastığınız zaman kaç kare çekeceğinizi ayarlama düğmesidir. Çekim düğmesine her bastığınızda bir poz ilerleme ya da bir kere bastığınızda bir kaç poz birden çekme işlevi vardır. Ayrıca Auto Bracketing (AB veya AEB) modunda deklan-

şöre her bastığınızda +1 EV, 0 EV ve -1 EV ayarlarında olmak üzere arka arkaya üç poz çeker. Böylece pozlama hatalarına karşı, aynı yerden çekilen üç veya daha fazla poz fotoğraf çekmiş olursunuz. Aşağıda yazılanlar fotoğraf makinesi markasına göre değişebilir.

Tek Kare (Single): Deklanşöre her bastığınızda bir fotoğraf çekersiniz.		
Sürekli (Continuous): Deklanşöre basılı tutarken art arda çekim yapmak mümkündür		
Seri Çekim (Burst) Deklanşöre bir kez bastıktan sonra saniyede 30 çekim yapar		
Zamanlayıcı (Timer): Zamanlayıcı işlevini yürüterek fotoğrafı, belirli bir süre sonra otomatik olarak çeker. (zamanı 1 sn. birimler halinde 2-30 sn. aralığında ayarlamak mümkündür.)		
AE BKT: Deklanşöre bir kez basıldığında art arda 3 çekim yapılır; bunların biri orijinal görüntü, biri bir adım koyu görüntü ve diğeri de bir adım açık görüntüdür.		
WB BKT: Deklanşöre bir kez basıldığında art arda 3 çekim yapılır; orijinal görüntüyle birlikte diğer çekimlerde beyaz dengesi (WB) farklı değerlere ayarlanır.		

• Flaş İşaretleri

Yetersiz ışık koşullarında veya farklı nedenlerle flaşı kullanırız. Flaş kullanımını için fotoğraf makinesinde çeşitli fonksiyonlar vardır. Bu fonksiyonlar ve ne anlama geldikleri aşağıdaki tablo da gösterilmiştir.

Kapalı (Off): Flaş ışığı çalışmaz.		
Otomatik (Auto): Flaş ışığı, karanlık yerde otomatik olarak çalışır.		
Otomatik+Kırmızı (Auto+Red): Flaş ışığı otomatik olarak çalışır ve kırmızı göz efektini önler.		
Doldur (Fill in): Flaş ışığını her zaman çalıştırır. Flaş ışığının parlaklığı otomatik olarak kontrol edilir.		
Yavaş Senkronizasyon (SLOW): Obtüratör gece ve karanlık ortamlarda arka plan ışığını yakalamak için otomatik olarak yavaşlar. Portrelerde arka plan ışığını dahil etmek için kullanınız.		
Arka Perde Senkronizasyonu (REAR): Flaş obtüratör kapanmadan az önce patlar ve hareketli konuların arkasında ışık çizgileri oluşturur.		

• EV Ayarları veya Pozlama Telifisi

Exposure Value (EV) ayarları dijital fotoğraf makinelerinde üç ayrı işlem için kullanılmaktadır. Çekim (ISO) üzerinde pozlama telifisi, Basamaklı Pozlama ve flaş üzerinde pozlama telifisi ayarlarıdır.

Çekim Pozlama Telifisi (EV Ayarları):

ISO Ayarlarına doğrudan ve hızlı bir şekilde müdahale etmek üzere kullanılırlar, ISO değerlerini azaltır veya artırırlar.

Fotoğrafları daha karanlık veya aydınlık yapmak üzere, makine tarafından önerilen pozlama değerini değiştirmek için kullanılır.

Basamaklı Pozlama: (Auto Bracketing)

Bazı fotoğraf makinelerinde pozlama telifisini +1 EV, 0 EV, -1 EV

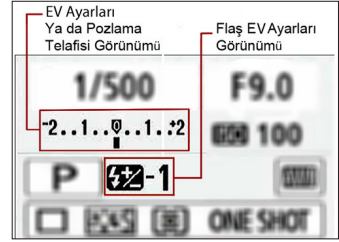
biçiminde otomatik yapılarak aynı anda üç veya

daha fazla kare çeken ayarlar (Auto Bracketing-AB) vardır.

Flaş Pozlama Telifisi (EV):

Flaş çıkışını makinenin önerdiği seviyeden farklı bir değere ayarlamak için kullanılır, ana konunun arka planla ilişkili olarak aydınlığını değiştirir.

Ana konunun daha parlak görünmesi için flaş çıkışı yükseltilebilir, veya istenmeyen ışıkları veya yansımaları önlemek için azaltılabilir.

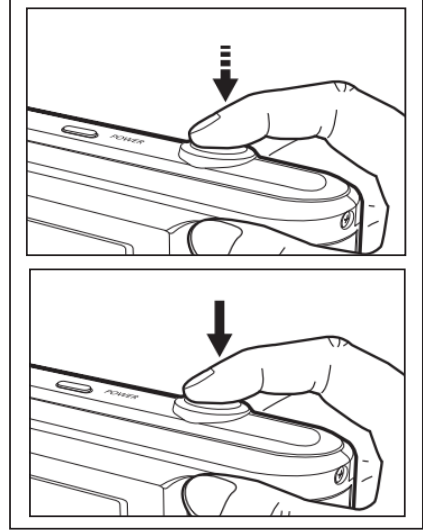
Objektif,
Enstantane,
Diyafram

• Görüntüyü Netleştirmek

Fotoğraf makinesi ile çekim yapmadan önce görüntüyü netleştirmek gerekir. bunun içinde deklanşöre yarım basmanız gerekir.

Netleştirmeyi (odaklamayı) onaylamak ve flaş pil şarjı için deklanşöre hafifçe yarım basın. Fotoğrafi çekmek için ise parmağınızı kaldırmadan deklanşöre tam basın.

Deklanşöre yarım basar ve basılı tutarsak netleme noktası kilitlenir, böylece makineyi hareket ettirek bile (parmağımızı yarım deklanşörden kaldırmadığımız sürece) netlik bozulmaz.

Fotoğraf makinesinin otomatik netleme sistemi aşağıdaki şartlar altında, az ya da hiç çalışmayabilir.

- Kontrastı az olan bir öznenin fotoğrafı çekildiğinde.

- Özne çok fazla yansıtma yaptığında veya parlak olduğunda.

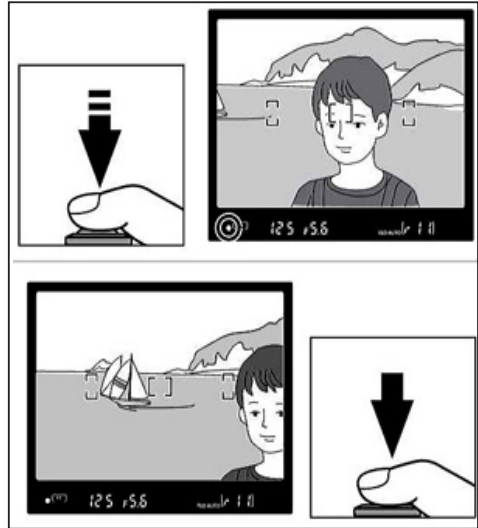
- Özne çok hızlı hareket ediyorsa.

- Güçlü bir yansıtma ışığı varsa veya arka plan çok parlaksa.

- Öznede sadece yatay çizgiler bulunuyorsa veya çok darsa (çubuk veya bayrak direği gibi).

- Çevresi karanlıksa,

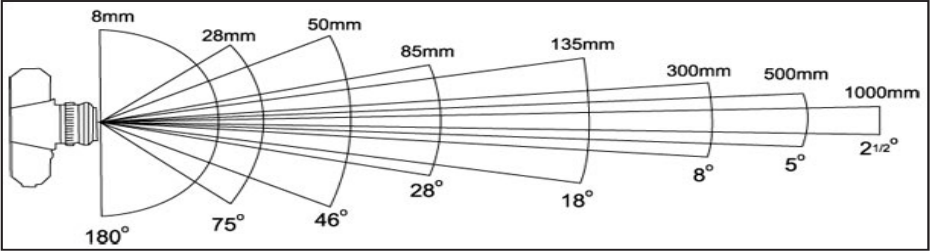
Bu şartlar altında makineniz netleme yapmayabilir.

• Normal Objektif Ne Demektir?

Bir kişi, tek gözünü kapatıp diğeri ile sabit bir noktaya baktığı zaman bu tek göz ile bakış açısı 46° 'dir, 50 mm.'lik bir objektif insan gözünün görüş açısına en yakın olduğundan yani 46° olduğu için 'Normal' objektif olarak adlandırılır. Bu açıdan daha geniş açıya sahip olan ve böylece daha geniş alanı gören objektiflere 'Geniş Açılı Objektif', daha dar alanı görenlere ise 'Tele Objektif' denir.

Objektiflerin görüş açıları, film

• Odak Uzaklığı Ne Demektir?

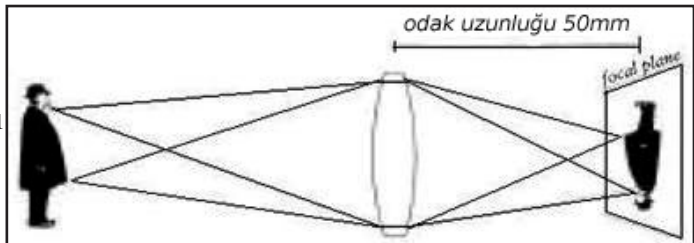
Odak uzaklığı, elinize bir büyüteç aldığımız zaman bir yazıyı okumak için uzaklaştırıp yakınlaştırırsınız ve bir noktada yazılar netleşir, işte o netlik olan noktada gözünüzün arasındaki mesafeye odak uzaklığı denilir. günümüzde objektifler çok sayıda mercekten

veya CCD sensör boyutları ile doğrudan ilgilidir. Görüntünün kayıtl edildiği yer olan CCD sensörün boyutu objektifin görüş açısını da belirler.

46° 'lik görüş açısının 24x36 mm.lik görüntü boyutunda kayıtl yapan fotoğraf makinelerinde geçerli olduğu unutulmamalıdır.

Bu konu 'DSLR Makinelerde Objektif Çarpanı' konusunda ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

meydana gelmiş olsa da görüntüyü netlemek için aynı yöntem kullanılmaktadır. Aşağıdaki şekilde odak uzaklığı gösterilmektedir.

• Sabit ya da Değişken Odak Uzaklığı

Değişebilir objektife sahip (DSL) fotoğraf makinesi objektifleri çeşitli şekillerde satışa sunulur, ancak bunlar için iki temel ayırmadan söz edilebilir, bu ise "sabit odak uzaklığı olan objektif" veya "değişken odak uzaklığı olan (zum) objektif" kavramlarıdır. Yanda sabit odak uzaklığı olan (50mm.) bir objektif görüyorsunuz.

• Objektiflerde Kullanılan 18-55mm. Ne Demektir?

18-55mm. tanımı zum (ya da değişken odak uzaklığı olan) objektifler için kullanılan bir kısaltma-

dır, açılımı ise; Görüş açısı 18.mm'den başlayan ve 55.mm.'ye kadar olan zum objektif demektir, yani geniş açı ve normal açı bir arada olduğunu ifade eden objektif çeşitleri için kısaca 18-55 mm. denir, veya başka tür objektifler için örneğin 70-200mm. zum objektif gibi tanımlar kullanılır bu objektifin 70 mm. odak uzaklığından başladığını ve 200 mm. de bittiğini gösterir. Bu rakamlar aynı zamanda objektifin optik zumunu belirtir. Optik zum ise görüntünün kaliteli bir şekilde büyütülmesini sağlar,

• Netleme (Odak) Modu

Objektif üzerinde ve Menü düğmesinde olmak üzere iki tanedir. Otomatik netleme (AF) konumunda aşağıdaki özelliklerde çalışır.

Auto-servo (AF-A): Nesne hareketsiz olduğunda makine otomatik olarak single-servo otofokus özelliğini, hareketli olduğunda continuous-servo otofokus özelliğini seçer. Makine netleyebiliyorsa, deklanşör serbest bırakılabilir.

Single-servo (AF-S): Hareketsiz

konular için. Deklanşör düğmesi yarı basılı iken odak kilidi kilitlenir. Makine netleyebiliyorsa, deklanşör serbest bırakılabilir.

Continuous-servo (AF-C): Hareketli konular için. Deklanşör düğmesi yarı basılı iken makine sürekli odaklar. Makine netleyebiliyorsa, deklanşör serbest bırakılabilir.

Manuel odak (MF): Kullanıcı manuel olarak odak yapar.

• ‘W’ ve ‘T’ nedir?

Fotoğraf makinelerinin üst veya arka tarafında bulunan ‘W’ ve ‘T’ işaretleri İngilizce Wide (Geniş) ve Tele (Dar-zum) sözcüklerinin baş harfleridir. Düğmeyi ‘W’ yönünde çevirdikçe daha geniş bir alanı fotoğraflarsınız veya ‘T’ yönünde çevirdikçe fotoğrafınızı çekeceğiniz objeyi daha fazla yaklaştırırsınız.

‘W’ modu ile çekilmiş fotoğraf örneği. Euromos Antik Kenti-Milas. Fotoğraflar: Tufan Dinarlı

‘T’ modu ile çekilmiş fotoğraf örneği.

• DSLR Makinelerde Objektif Çarpanı

Aynı objektif kullanılsa bile dijital fotoğraf makineleri ve 35 mm SLR kameralar arasındaki çekim alanı (görüş açısı) değişecektir, çünkü 35 mm film ve CCD için görüntü kayıt boyutu farklıdır.

35 mm film ve CCD için boyutlar:

35 mm film: 24×36 mm. dir, dijital fotoğraf makinelerinde CCD sensör boyutu ise; 23.5×15.7 mm.

Görüş açıları eşit olmasına rağmen, bir 35 mm kamera ile kullanılan objektifin odak uzunluğu, dijital fotoğraf makineleri odak uzunluğundan yaklaşık 1.5 kat daha fazla olmalıdır. Aynı alanı çerçeveleyen bir görüş açısı elde etmek için, 35 mm kamera objektifinin odak uzunluğunu 1.5 ile bölünüz.

Örnek: Bir 35 mm kamerada bulunan 150 mm objektif ile aynı fotoğrafı çekmek için $150 \div 1.5 = 100$

Dijital fotoğraf makineleri ile 100 mm'lik bir objektif kullanınız.

35 mm kameraların odak uzunluğunu tespit etmek için dijital fotoğraf makinelerinde kullanılan objektif odak uzunluğunu 1.5 ile çarpınız.

Örnek: Eğer dijital fotoğraf makineleri ile 300 mm'lik objektif kullanılıyorsa $300 \times 1.5 = 450$ Odak uzunluğu, bir 35 mm kamerada 450 mm'lik bir objektife eşittir.

Dijital fotoğraf makinelerinde CCD sensör boyutu 24x36mm. olanlar için "Full Frame Sensor" denilmektedir.

DSLR Camera	Objektif Çarpanı	50 mm. objektif karşılığı
Canon EOS-30D	1.6	80 mm
Canon EOS-1D Mark II	1.3	65 mm
Canon EOS-1Ds Mark II	1.0 (full frame sensor)	50 mm
Canon 5D	1.0 (full frame sensor)	50 mm
Canon 400D	1.6	80 mm
Fujifilm FinePix S3	1.5	75 mm
Nikon D200	1.5	75 mm
Nikon D80	1.5	75 mm

• Objektiflerde Sarsıntı Azaltma (VR)

Sarsıntı Azaltma İşlevi, deklanşör düğmesine basıldığında oluşan kamera sarsılmasını azaltır. Bu, kamera sarsılması ihtimalinin yüksek olduğu durumlarda fotoğraf çekilirken kullanışlıdır. Sarsıntı azaltma işlevi size kameranın sarsılması riskini oluşturmaksızın yaklaşık 2 ila 4 adım daha yavaş enstantane hızı ile çekme imkanı verir.

Sarsıntı azaltma işlevi, aşağıdaki durumlarda fotoğraf çekerken idealdir.

- İç mekânlarda, geceleyin, bulutlu günlerde ve gölgede yani kısaca karanlık koşullarda,

- Telefoto ile fotoğraflar çekerken.

Sarsıntı azaltma işlevini kullanırken dikkat edilmesi gerekenler;

- Sarsıntı Azaltma işlevi, nesnenin hareket etmesi sonucu oluşan bulanıklığı gidermez. Hareketli bir

nesnenin fotoğrafını çekmek için, enstantane (obtüratör) hızını yükseltiniz.

- Yakın plan çekimler yapıldığı zaman Sarsıntı azaltma işlevi kameranın

sarsılmasını tam olarak azaltmaya bilirdir. Bu durumda, sarsıntı azaltma işlevinin kapatılması ve

kameranın bir üç ayak (tripod) ile kullanılması tavsiye edilmektedir.

- Sarsıntı azaltma işlevi, hareket eden nesnelerin çekimi veya gece çekim yapılması örneğinde olduğu gibi düşük hızlı bir obtüratör hızı ile tam olarak çalışmayacaktır. Bu durumda, Sarsıntı Azaltma işlevinin kapatılması ve kameranın bir tripod ile kullanılması tavsiye edilmektedir.

- Sarsıntı azaltma işlevinin sürekli kullanımı pil tüketimini artırır.

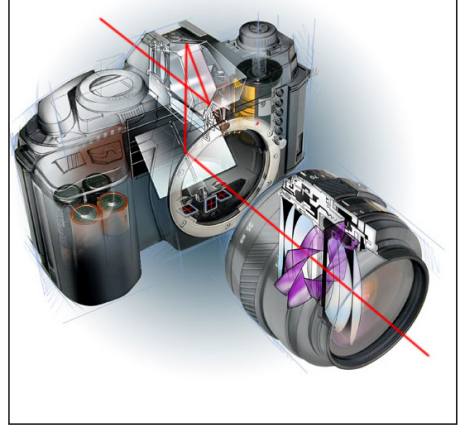
• Enstantane ve Diyafram Nedir?

Fotoğraf makinesinde bulunan iki düzenektir, Enstantane, fotoğraf makinesinin gövdesinde, CCD sensörün hemen önünde, diyafram ise objektifin gövdesinde merceklerin önünde bulunur.

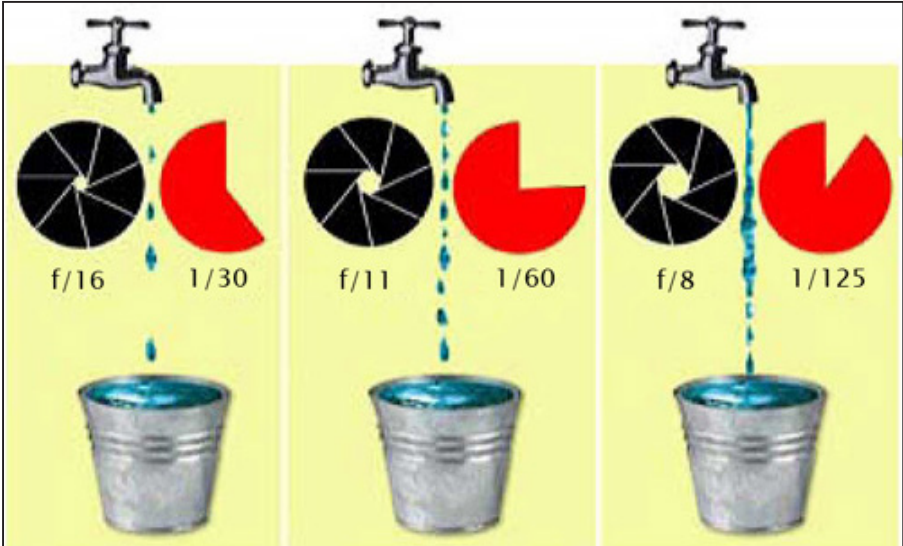
Enstantane ve Diyafram, filmin ya da CCD sensörün üstüne düşen ışık enerjisinin miktarını belirler.

Enstantane ışık enerjisinin süresini, diyafram ise ışık enerjisinin çokluğunu ayarlar, biz bunları bir çeşmeden, kovaya akan suya benzetilebiliriz, kovanın aynı süre içinde dolması gerekir.

Diğer bir deyişle çektiğimiz fotoğrafın normal ışıklı veya doğru pozlandırılmış olması için ışık öl-

çümünün doğru yapılmış olması gerekir. enstantane ve diyafram birbirlerine bağlı oranlarda değiştiği zaman sesör üzerine düşen ışık miktarı değişmez. Aşağıdaki örnekte bunu görüyoruz.

• Enstantane

Enstantane veya Perde, diyaframdan geçerek film veya CCD sensör üzerine düşen ışığın, filmi ne kadar süre ile etkileyeceğini belirleyen, zamanlayıcıdır. Perdenin açılıp kapanma hızına (birimine) ‘enstantane’ denir.

Fotoğraf makinesinde, saniyelerle ve saniyenin kesirleriyle işaretilenmiş olarak kontrol edilen enstantane ayarı, diyafram açıklığı ile birlikte film üzerine ne kadar ışık düşeceğini belirler. Enstantane ayarı aynı zamanda hareketli ya da durağan konuların -hızına bağlı olarak- net ve keskin olarak mı yoksa bulanık olarak mı kaydedileceğini belirler.

Enstantane hızları da, diyafram değerlerinde olduğu gibi belirli standart bir dizide toplanmıştır.

Enstantane hızları, genel olarak 1 tam saniyeden başlar ve saniyenin kesirleri olarak devam eder. 1, 2, 4, 500, 1000, diye sıralanan enstantane değerleri, gerçekte, 1/1 (bir saniye), 1/2 (bir saniyenin yarısı),..., 1/500 (bir saniyenin beşyüzde biridir).

‘B’ ya da ‘Bulb’ biriminde enstantane, deklanşör, basılı kaldığı sürece açık kalacaktır.

- Enstantane Örnekleri

Bu sayfadaki fotoğraflarda iki değişik enstantane hızında suyun akışının fotoğrafları görülmektedir.

Yukarıdaki fotoğraf Nikon D60 18.mm. f/3.5, 1/160 enstantane ISO 400 ev-1 ayarlarında çekilmiştir. Milas'ta Beçin Kalesindeki çeşmenin fotoğrafı.

Yine aynı çeşme, yandaki fotoğraf Nikon D60 20.mm. f/14, 1/3 enstantane ISO 100 ev-1 ayarlarında çekilmiştir.

Fotoğraflar: Tufan Dinarlı

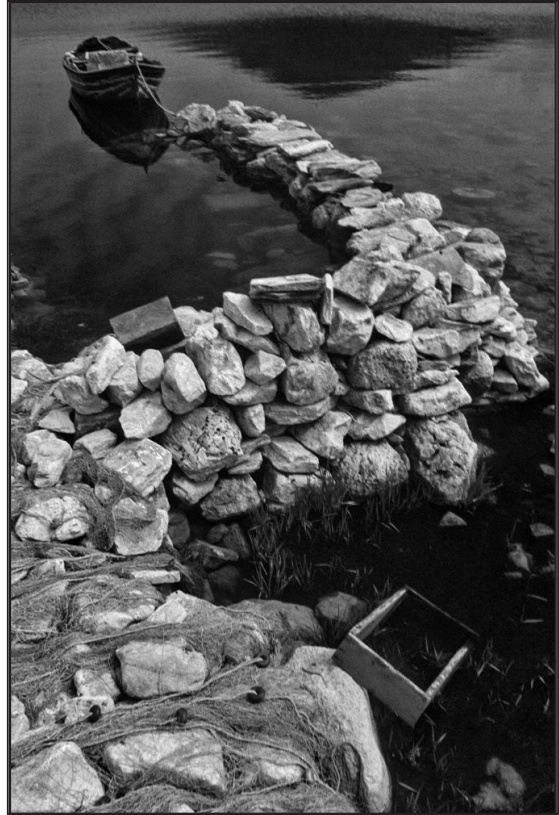
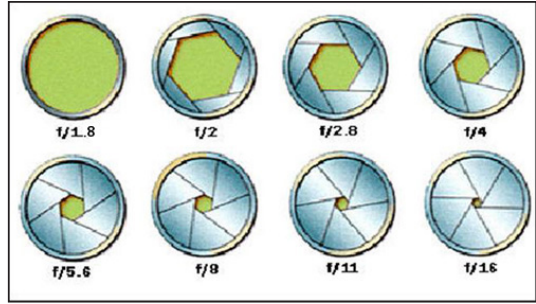
• Diyafram

Eğer fotoğrafçılıkta kullanılan objektif bir göze benzetilecek olursa, diyaframı da gözbebeğine benzetilebiliriz, fotoğrafını çekeceğimiz yerde az ışık varsa gözbebeklerimizin büyümesi gibi diyaframı açmak (f/1.8), çok ışık varsa kısmak (f/16) gerekir.

Diyafram açıklığı ve diyafram rakamları arasındaki ters orantıya dikkat etmek gerekiyor.

Diyaframın en geniş hali (yukarıdaki şekilde f/1.8) en çok ışığın film veya sensör üzerine düştüğü genişliktir, diyaframın en küçük (veya kapalı) olduğu (f/16 veya f/22) de ise ışık çok az miktarda film veya sensör üzerine düşer.

Diyafram kısıldıkça makinenin içeri az ışık girmekle birlikte net olarak görülen alan miktarı artar, bu da fotoğrafta daha geniş bir alanın net olarak görülmesini sağlar ve fotoğrafa derinlik duygusu verir.

Yukarıda Bafa Gölü kenarında kısık diyafram ile çekilmiş bir fotoğraf görüyorsunuz. Fotoğraf:Tufan Dinarlı

• Net Alan Bölgesi (Derinliği)

Fotoğraf makinesi, gözümüzün aksine sadece belirli noktaları net olarak görüntüler, net alan bölgesi, objektifin net olarak ayarlanmış noktasının önünde ve arkasında uzanan netlik bölgesidir. Bu ise aşağıdaki fotoğraflarda görüldüğü gibi ön plandaki en net nokta ile arka plandaki en net nokta arasındaki uzaklıktır.

Fotoğraf makinesinin net gösterebildiği alan (yani net alan bölgesi) birkaç değişkene bağlıdır.

Bu değişkenler ise;

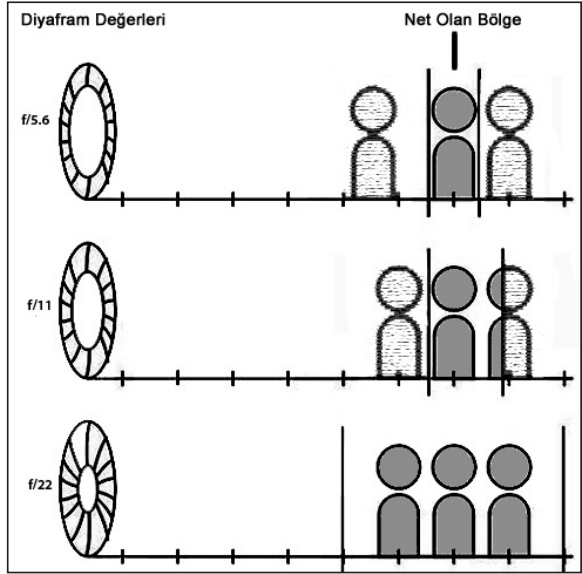
1.Diyaffram açıklığı,

2.Objektif odak uzaklığı,

3.Konunun fotoğraf makinesine uzaklığı olmak üzere üç tanedir.

Net alan bölgesi fazla olursa fotoğrafa derinlik, üç boyutluluk duygusunu verir.

Net alan bölgesi az olursa arka ve öndeki diğer görüntüler flulaşır ve dikkat dağıtmaktan uzaklaşırlar.

1. Diyaframın açık diyafram ya da kapalı diyafram olması net alan bölgesini etkiler, fotoğrafını çektiğiniz konu ve fotoğraf makinenizin objektifi sabit bile olsa diyafram kısıldıkça net olan bölge artar, diyafram açıldıkça net olan bölge azalır.

2. Fotoğrafını çektiğiniz konuya uzaklığınız ve makinenizin diyaframı sabit bile olsa objektif odak uzaklığına bağlı olarak net olan bölge artar veya azalır.

3.Çekimi yapılan nesne (konu) Fotoğraf makinesinden uzaklaştıkça net olan bölge artar, yaklaştıkça azalır.

• Diğer Bazı İşaretler

Video Çekim işareti; Fotoğraf makinesinin özelliklerine bağlı olarak video çekim yapar.		Bilgi; menü tuşları ve diğer tuşlar hakkında bilgi verir.	
Ses Kayıt; video hariç olarak sadece ses kaydeder		Görüntüyü izleme; çekilen görüntüleri izleme tuşu	
Görüntüyü Küçültme; büyütülen görüntüyü küçültmeye yarar.		Görüntüyü Büyütme; çekilen görüntüleri büyütür için kullanılır	
Çekilen Fotoğrafları Topluca Görme		Silme (Delete) Tuşu: Yanlışlıkla çekilen veya istenmeyen görüntüleri silmek için kullanılır.	

• Sayısal Görüntü Formatları (JPEG,RAW)

Dijital fotoğraf makineleriyle elde edilmiş görüntülere ‘Sayısal Görüntü’ adı verilir.

Sayısal Görüntü yatay ve dikey olmak üzere milyonlarca noktanın (piksel) birleşmesiyle meydana gelir. Her nokta tek bir renk değeri taşır ve nokta (piksel) miktarı ne kadar çok ise görüntü de o kadar keskin ve net olur. Bir dijital kameranın oluşturduğu resim dosyası en az 640×480 çözünürlüklü olsa, bu 307200 piksel boutunda bir fotoğraf dosyası demektir. Her piksel ayrıca 24 bit renk derinliğine sahip olduğu varsayılırsa, bu fotoğraf dosyası takriben 1 MB’lık bir dosya olacaktır. Bu nedenle dijital kameralar genellikle fotoğraf dosyasını sıkıştırarak kaydeden fotoğraf formatı kullanırlar. Bunlar içinde en yaygın olanı JPEG formatı yarı profesyonel ve üstü makinelerde kullanılan ise RAW veya NEF formatıdır.

JPG kelimesinin açılımı Joint Photographic Experts Group’tur. Joint Photographic Experts Group tarafından geliştirilen JPG dosya formatı fotoğraflar için geliştirilmiştir. JPG tıpkı ZIP dosyalarının yaptığını yaparak bir sıkıştırma algoritması kullanıyor. JPG for-

matında kareler şeklinde bir sistem bulunmaktadır. Dosya içinde tekrar eden kısımları bulup ortadan kaldıran JPG, kareler sistemiyle görselden çıkarttığı kısımlardan dolayı dosya boyutunu küçültüyor.

Görsel ögenin kalitesinde JPG ile biraz düşüş yaşanmaktadır. Ancak buna karşılık olarak megabyte’larca yer kaplayan bir dosya JPG’ye dönüştürüldüğünde kaliteli bir şekilde küçültülebilir.

RAW dosya formatında ise görüntü kayıt işlemi farklıdır, dijital fotoğraf makinelerinde filmin karşılığı olan sensör üzerine düşen görüntü dijital işlemci tarafından sayısal verilere dönüştürülüp fotoğraf haline getirilir.

Çekim sonrasında ham görüntü belirli işlemlerden geçerek JPEG dosya biçimine dönüştürülerek kayıt edilir. İşte bu değişikliklerin yapılmadan sensörden gelen sayısal verilerin doğrudan belleğe yazılmasıyla oluşan özel formata RAW adı verilir. RAW dosyaları sensörden gelen ham bilgileri içerdiğinden yaygın olarak tercih edilen fotoğraf formatı JPEG’ten çok daha fazla yer kaplarlar. 6 megapiksel bir fotoğraf makinesi için bu rakam 5-6 megabayta ula-

şabilir. Her üreticinin kendine has algoritma yöntemleri olduğundan, farklı dijital fotoğraf makinelerinin ürettiği RAW dosyaları farklı boyutlarda olur. Bu formatı daha çok üst seviyede ürünler desteklediği için her dijital fotoğraf makinesinin RAW çekme özelliği bulunmaz. RAW

formatının en önemli özelliklerinden biri de çekim yapıldıktan sonra üzerinde bazı değişikliklere izin vermesi, yani çekim sırasında oluşan yanlış ayarları düzeltebilmeye imkân tanınmasıdır.

Yandaki fotoğraflarda JPG modunda çekilmiş bir kelebek fotoğrafının büyütülmesi sırasında oluşan görüntüyü izliyorsunuz. İlk fotoğraf 1/1 boyutunda iken son fotoğraf 1/5000 boyutunda yani beşbin kere büyütülmüştür, burada görüntüyü oluşturan pikseller rahatlıkla görülmektedir. Fotoğraf: Tufan Dinarlı

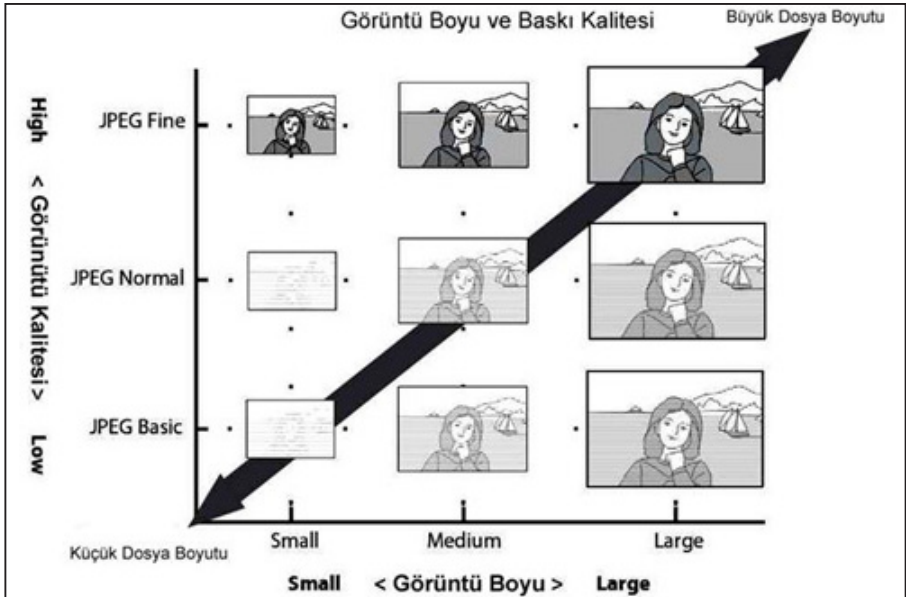
• Görüntü Boyutu ve Baskı Kalitesi

Çekim yapacağımız zaman fotoğrafların boyutlarını ayarlamalıyız. İyi ve kaliteli bir baskı için büyük boyutlu çekim yapmak her zaman için en iyi yöntemdir. Çektiğimiz fotoğrafın görüntü kalitesi ve görüntü boyu arttıkça baskı kalitesi de doğru orantılı olarak artar,

aşağıdaki şekilde bu ilişki gösterilmiştir.

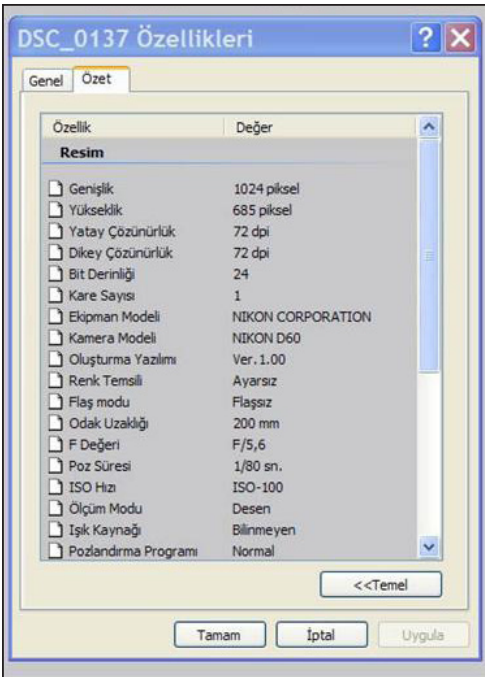
Ancak görüntü kalitesinin ve görüntü boyunun artması yüksek megabaytlı, dolayısıyla daha büyük dosya boyutları demektir. Bir seyahate giderken yedek hafıza kartı alınması önerilir.

Menü	Pixel Büyüklüğü	Baskı İçin Sonuçlar
Görüntü Boyutu	12M (3968 x 2976)	A3 boyutundan büyük fotoğrafların bastırılması için uygun.
	5M (2560 x 1920)	A4 boyutundaki fotoğrafların bastırılması için uygun.
	3M (2048 x 1536)	A4 boyutuna kadar olan fotoğrafların bastırılması için uygun.
	2M (1600 x 1200)	A5 boyutundaki fotoğrafların bastırılması için uygun.
	1M (1280 x 960)	Kartpostal boyutundaki fotoğrafların bastırılması için uygundur.
	VGA (640 x 480)	Fotoğrafları TV'de görüntülemek veya fotoğrafları e-postalarda veya web sitelerinde kullanmak için uygundur.
	16:9 (1920 x 1080)	Fotoğrafları geniş ekran TV'de görüntülemek için uygundur.

• Fotoğraf Çekim Anı (Exif) Bilgileri

Dijital bir fotoğraf makinesinde deklanşöre bastığınız anda çektiğiniz fotoğrafa ait olan genişlik, yükseklik, yatay ve dikey çözünürlük, bit derinliği, kare sayısı, ekipman modeli, kamera modeli, oluşturma yazılımı, renk temsili, flaş modu, odak uzaklığı, F değeri, poz süresi, ISO hızı, ölçüm modu, ışık kaynağı, pozlandırma programı, pozlandırma dengelemesi ve 'resmin' alındığı tarih ile saat, çektiğiniz fotoğrafın içine kayıt edilir. Bunlara 'Exif' bilgileri denilir.

Bu bilgileri görmek için şu işlemleri yapınız:

- 1.Fare ile fotoğrafı seçin,
- 2.Fareyi sağ tıklatın,
- 3.'Özellikler'i işaretleyin,
- 4.'Özet'i seçin,
- 5.'Gelişmiş' seçeneğini tıklayın.

Karşınıza deklanşöre bastığınız anda fotoğraf üzerine kayıt edilen bilgileri göreceksiniz, bazı fotoğraf makineleri bu bilgilere çekilen yerin koordinatlarını da (GPS) eklemektedirler.

Fotoğrafi çektiğiniz anda üzerine kayıt edilen bu bilgiler fotoğraf ile birlikte pek çok ortama taşınır. İnternet ile dünya üzerinde yayılırlar. Ayrıca İnternet üzerinde yayınlanan fotoğrafta daha fazla bilgiye ulaşabilen programlar mevcuttur. (örneğin PhotoME vb.)

Exif bilgileri kendiliğinden silinmez. Bu bilgilerin kişisel bilgiler olduğunu, çekilen bir fotoğrafın size ait olduğunu ispat edebileceği gibi, art niyetli kişiler tarafından farklı amaçlar için kullanılabilceğini unutmayın.

İnternette bu bilgileri silmek için de programlarda mevcuttur (irfanview, Remove exif vb.)

Yardımcı
Malzeme
ve Araçlar

• Üç Ayak (Tripod)

Fotoğraf makinesinde düşük enstantane ile çekim yapmak görüntünün flu çıkmasına neden olur. Bu gibi durumlarda bir üç ayak kullanılması makinenin sabitlenmesini sağlayacağı gibi görüntünün net çıkmasını da sağlar.

Ayrıca üç ayak kullanılarak geceleri ay ışığında ya da şehir ışıklarda fotoğraf çekmek de mümkündür.

• Çanta

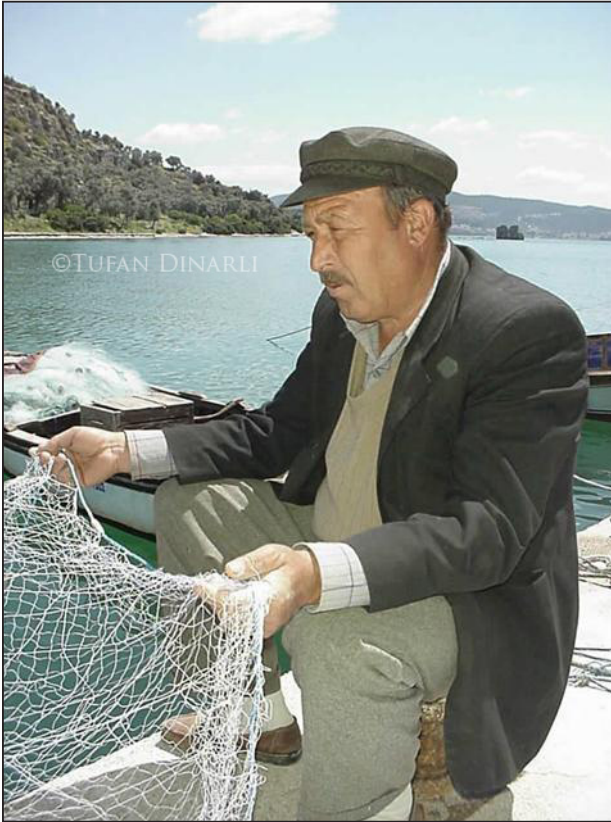
Çanta, Fotoğraf makinesinin güvenilir bir şekilde taşınması için gereklidir. Oldukça pahalı olan fotoğraf makinelerinin ufak tefek

çarpma ya da düşmeye karşı koruyucu özelliği olan, fotoğraf makinesi ile uyumlu bir çanta kullanmak gereklidir.

• Harici Flaş

Flaşlı sadece gece değil, gündüz iç ve dış mekanda da flaş kullanabilirsiniz. Parlak gün ışığında yüzde istenmeyen derin gölgeler oluşabilir, bu durumda yüzü aydınlatmak için flaş kullanarak gölgeleri yok edebilirsiniz. Güneşli havalarda insan fotoğrafı çekerken flaşınızı açarak sert olan gölgelik yerlerin yumuşak ışık almasını sağlayın. Bulutlu günlerde genellikle flaş modunu seçin. Flaş insanların yüzünü aydınlatır ve yüz hatlarının öne çıkmasını sağlar.

Flaşınızın aydınlatma mesafesi ve kılavuz numarası kullanma kitapçığından öğrenilebilir, Aydınlatma mesafesi, küçük kompakt makineler için genellikle 3 ile 5 metre arasındadır, daha gelişmiş makinelerde bu mesafe 40 metreye kadar çıkabilir (bu değerlerin ISO değerlerine bağlı olduğunu unutmayın)

Yanda ters ışıkta flaş ile çekilerek aydınlatılmış bir balıkçı fotoğrafı, diğer sayfada ise flaşsız ve flaş ile çekilmiş iki fotoğraf görüyorsunuz.

©TUFAN DİNARLI

©TUFAN DİNARLI

Gaziantep'te Tahmis Kahvehanesinin içinden flaşlı ve flaşsız çekilmiş iki görünüm. Fotoğraflar: Tufan Dinarlı

• Filtreler

Fotoğraf makinelerinde filtreler değişik amaçlar için kullanılır, bunlardan ‘UV’ veya ‘Skylight’ filtreler havadaki mavi renkleri düzeltmek için takılırsa da genel olarak objektifleri tozdan izikten korumak amacı ile kullanılır. Diğer filtre türleri ise ‘Polarize Filtre’ ve ‘ND Filtre’ türleridir.

Polarize filtreler sudaki yansımaları veya gökyüzünü daha parlak göstermek üzere kullanılır.

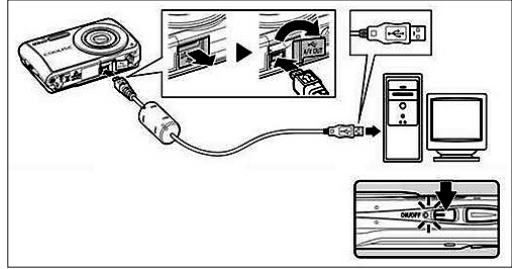
ND filtreler ise ışık yoğunluğunu düşürmek amacı ile kullanılan filtrelerdir.

Yandaki fotoğrafta Denizli Aęlayankaya şelalesinde ND Filtre ile çekilmiş fotoğraf görüyorsunuz. Fotoğraf; Tufan Dinarlı

• Görüntünün Bilgisayara Aktarılması

Çektiğiniz fotoğrafları, saklamak için bir bilgisayara aktarmanız veya bir yazıcı vasıtasıyla bastırmanız gerekmektedir. Bilgisayara aktarmak veya yazdırmak için gerekli kablo fotoğraf makinenizi satın alırken kutu içerisinde size verilir. Bunu kullanarak görüntüleri bilgisayara aktarabilir yine fotoğraf makinenizi bir yazıcıya bağlayarak içindeki fotoğraflardan seçtiklerinizi bastırabilirsiniz.

Çektiğiniz fotoğrafları ayrıca fotoğraf makinenizi televizyona bağlayarak izleyebilir veya makinenizde slayt şov ayarı ile televizyonunuzda gösteri yapabilirsiniz.

• Fotoğraf Düzenleme Yazılımları

Dijital fotoğraf makineleri çektiğiniz fotoğrafları saklamak ve izlemek için bilgisayara ihtiyaç duyarlar, ve ayrıca çekilen görüntüleri düzenlemek ve İnternette yayınlamak için çeşitli yazılımlar gerekmektedir. Aşağıda bazı ücretsiz fotoğraf düzenleme yazılımları vardır.

Bunlardan en basit olanı Windows Resim ve Faks Görüntüleyicisi, Windows programı ile gelen bir resim ve fotoğraf görüntüleyicidir. Görüntüyü sağa-sola çevirme, silme, yazıcıdan çıktı alma, ve

farklı kaydetme gibi basit özellikleri vardır.

Aşağıda diğer ücretsiz fotoğraf düzenleme yazılımlarını görüyorsunuz;

www.irfanview.com
(Türkçe dil paketi var)

Picasa.google.com.tr
(Türkçe kullanılabilir)

www.getpaint.net (İngilizce)

www.gimp.org

Image Forge

www.rendera.net

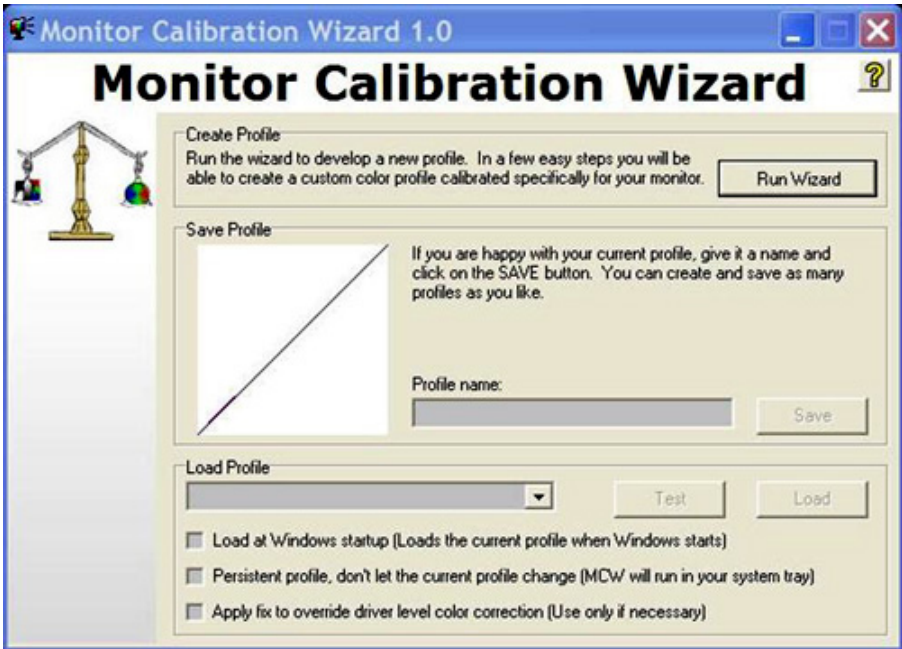
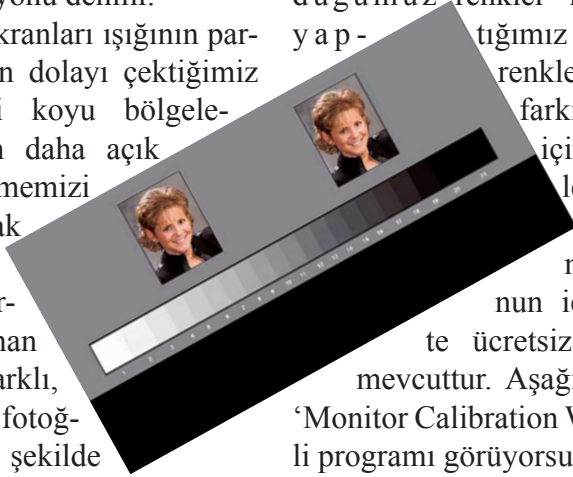
Pixia

• Bilgisayar Ekranı Kalibrasyonu

Ekran renkleri ile baskı renklerinin uyumunu sağlama işlemine ekran kalibrasyonu denilir.

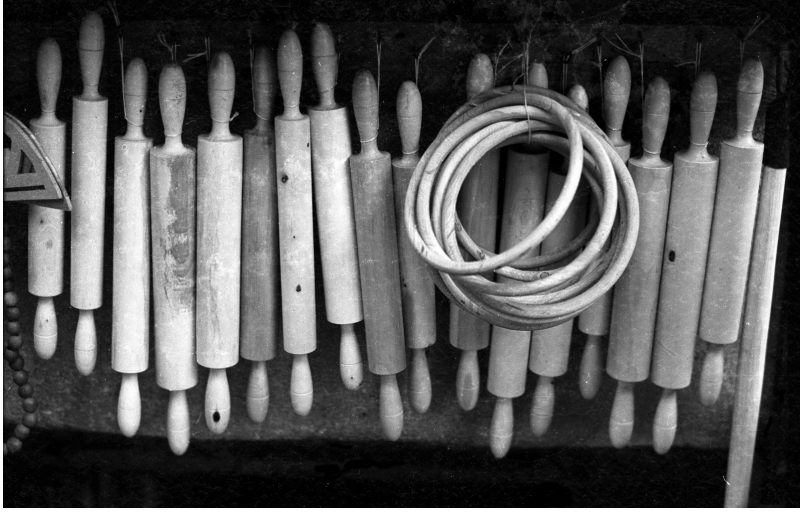
Bilgisayar ekranları ışığının parlak olmasından dolayı çektiğimiz fotoğraflardaki koyu bölge-leri olduğundan daha açık renkli görmemizi sağlar, ancak bu fotoğrafları baskıya verdiğimiz zaman renklerin farklı, hatta bazen fotoğrafın koyu bir şekilde

basılmış olduğunu görürüz, bu tür hataları gidermek ve ekranda gördüğümüz renklerle baskısını yaptığımız fotoğrafın renkleri arasındaki farkı gidermek için yapılan işleme ekran kalibrasyonu denir. Bunun için İnternette ücretsiz programlar mevcuttur. Aşağıda ücretsiz 'Monitor Calibration Wizard' isimli programı görüyorsunuz.

Görüntü
Düzenleme
(Kompozisyon)

Görüntü düzenleme ya da eski söyleyiş biçimi ile kompozisyonun kısaca tanımını, ‘Ayrı parçalardan birleştirme yoluyla dengeli ve düzenli bir bütün oluşturma’ işidir. Fotoğrafta kompozisyon ise ‘Fotoğraf çerçevesine giren objeleri göze hoş gelecek şekilde seçme ve düzenleme’ işidir, olarak yapabiliriz.

Konuları düzenlerken bazı noktalara dikkat etmek gerekir, bunlar;

- Yalınlık/Sadelik
- Altın Kesit veya 1/3 Kuralı
- Çizgiler, Diyagonaller, Şekiller
- Renk ve Objelerin Dengesi
- Kadraj
- Bindirme
- Bakış Açısı

• Yalınlık / Sadelik

İlk ve belki en önemli görüntü düzenleme kuralı yalınlıktır. Fotoğraftaki ilgi merkezine dikkat çekmenin yolları aranmalıdır. Bunun bir yolu, konuyu dikkati dağıtmadan ortaya çıkaracak bir fon seçmektir. Fotoğrafta öyle bir kompozisyon yaratılmalıdır ki, fotoğrafın çekim nedeni açık olarak

görölsün ve görüntüye giren tüm nesnelere ilgi merkezi olarak seçilen konuyu tamamlasınlar.

Fotoğrafları yalınlaştırmak ve ilgi merkezini güçlendirmek için, karmaşık olmayan bir fon seçmeli, konuya yaklaşarak ilgisiz nesnelere fotoğraf alanı içine alınmamalıdır.

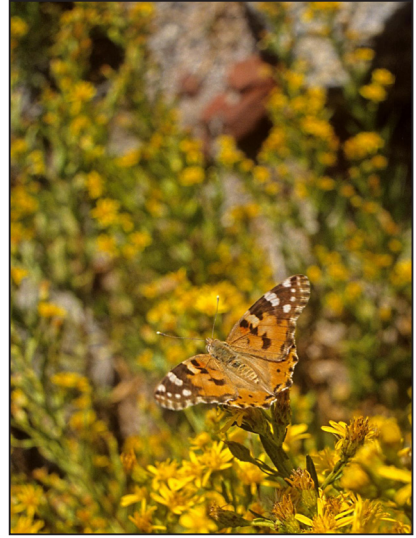
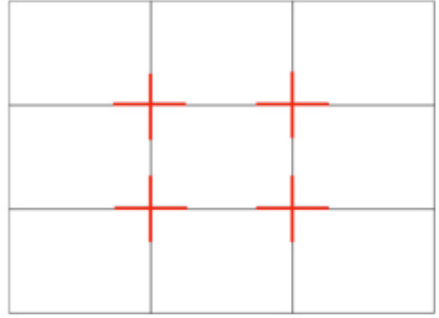
Bu sayfada bulunan ilk fotoğraflarda ana konu dağınmış iken, ikinci fotoğraflarda ise objeye yaklaşınca konu çok net bir şekilde ortaya çıkıyor

• Altın Kesit veya 1/3 Kuralı

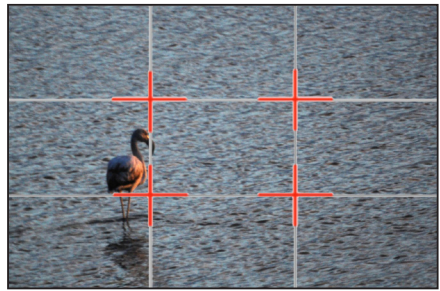
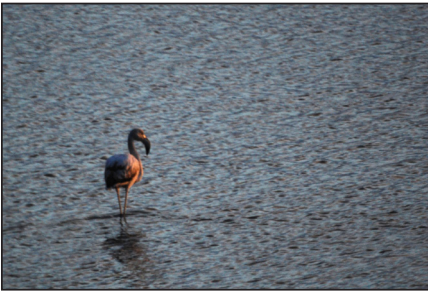
Her fotoğraf kompozisyonunda bir ilgi merkezi vardır. Fotoğraf çeken kişinin başlıca amacı izleyicinin dikkatini ilgi merkezine yönlendirmektir.

Bir kompozisyonda ilgi merkezi fotoğraf karesi çerçevesine yatay ve dikey olarak üçe bölünmesi sonucu çizgilerin kesişme noktaları fotoğrafta ilgi merkezinin yerleştirilebileceği yerleri gösterir. Bu noktalara da altın noktalar denir.

Fotoğraf karesini yatay ve dikey olarak üç parçaya böldüğümüzde, yatay ve dikey çizgilerin kesişme noktaları fotoğrafı çekilen objenin yerleştirilebileceği noktaları gösterir.

Aşağıdaki fotoğrafta uygun bir noktaya yerleştirilmiş flamingonun fotoğrafını görüyorsunuz.

• 1/3 Kuralı

Objelerin fotoğraf karesi içindeki yerleşimi ve ufuk çizgisinin geçtiği yer fotoğrafın niteliğini belirleyen önemli etkenlerden biridir. Aşağıda ufuk çizgisinin 1/3 veya 2/3 den geçtiği fotoğraflar görülmektedir. (Bafa Gölü, Fotoğraf: Tufan Dinarlı)

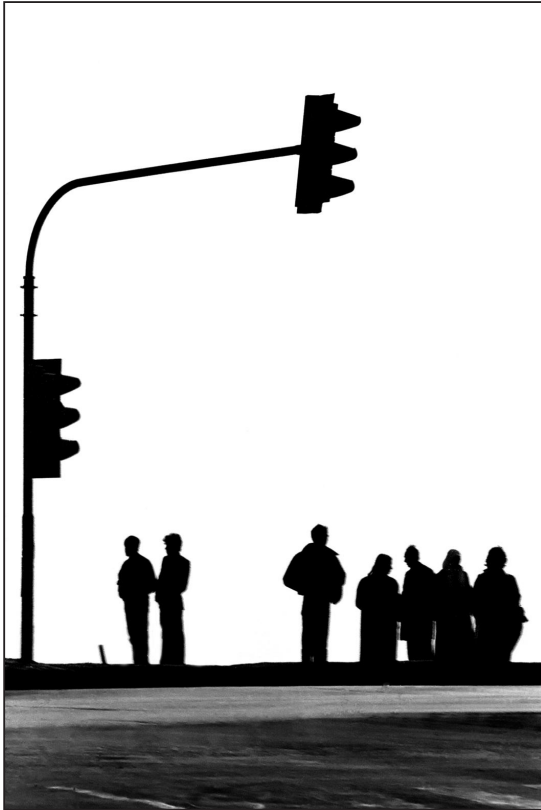
Örneğin bir manzara fotoğrafında, fotoğrafını çektiğiniz bir tekneyi görüntünün tam ortasına yerleştirdiğinizde fotoğrafınız ortadan ikiye bölünür ve bütünlüğünü kaybeder.

Oysaki tekneyi altın noktaya koyarak fotoğrafa dinamik bir etki verebiliriz.

• Çizgiler, Diyagonal ve Şekiller

Diyagonal (çapraz) çizgiler fotoğrafın akış yönünü belirler. Fotoğrafın solundan başlayıp sağ alt köşeye doğru giden bir düz diyagonal de fotoğrafı izleyen kişinin bakışı okuma yönüyle aynı yönde (soldan sağa) hareket eder ve fotoğraftan akıp gider. Ters diyagonal de

ise bir obje veya lekeler yardımıyla kapanmış sağ taraf bakışın fotoğraf içinde kalmasına yardımcı olur.

Kesişen diyagonaller fotoğrafa hareketlilik katar ve bakışın tam ortada fotoğrafın merkezinde toplanmasını sağlar.

Yatay çizgiler (deniz, ufuk çizgisi, tarlalar vs) fotoğrafa durağan bir etki katar.

Yukarıdaki fotoğraf körfez depreminde çekilmiştir, yandaki ise İstanbul Yenikapı'da çekilmiştir. Fotoğraflar: Tufan Dinarlı

• Renk ve Objelerin Dengesi

Fotoğraftaki renklerin, tonların ve objeler arasındaki uyumun ya da uyumsuzluğun dengesi, kompozisyonu oluşturan öğelerdendir. Büyüklü küçüklü objeler bir arada ve dengeli kullanıldığında fotoğrafa hareket, kontrast alanlarda vurgu katabilir.

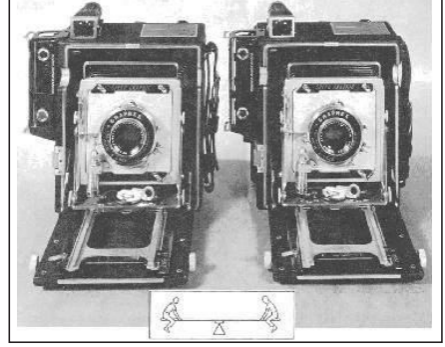

Yukarıdaki ilk fotoğraf Karadeniz de Ayder Yaylasına giderken çekilmiştir. İkinci fotoğraf ise Kula evlerinin bulunduğu sokak, yandaki ise Demirci Dağlarında çekilmiştir. Fotoğraflar: Tufan Dinarlı

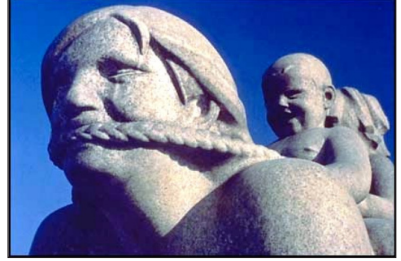
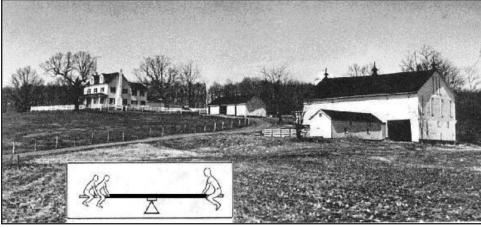

• Objelerin Dengesi

Simetrik denge örnekleri.

Asimetrik denge örnekleri.

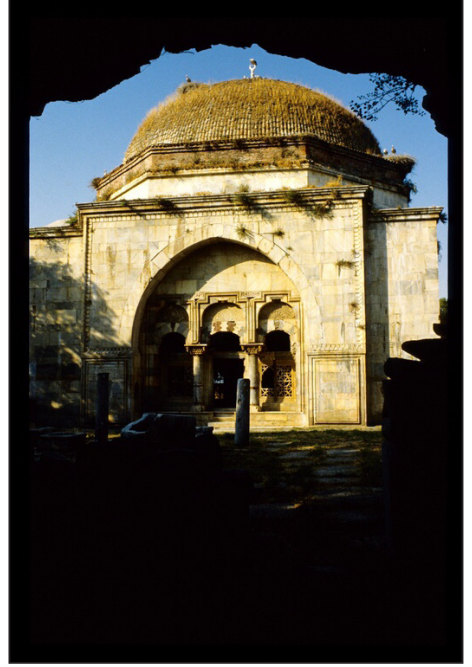
Geometrik Denge örneği.

Soldaki fotoğraf dengeli olmasına rağmen, ortadan ikiye ayrılmış ve izleyicinin dikkatini dağıtmıştır.

• Kadraj

Fotoğraf kompozisyonunda diğerk bir öge kadraj yani çerçevelemedir. İlgimerkezini ön plandaki nesnelere çerçevelemek, fotoğrafta yer alan asıl konuyu diğerlerinden ayırt etmek için gereken derinlik hissini kazandırır. Bir fotoğrafta, kadraja karar vermek konuya bağlıdır. Çerçeve olarak neyin kullanılacağı buna göre değişecektir. Yanda görülen Milet antik kentindeki İsa Bey Camii buna bir örnektir.

Yanda ise Bafa Gölünde bulunan Heraklia antik kentindeki kaledengölün fotoğrafını görüyorsunuz. Fotoğraflar:Tufan Dinarlı

• Bindirme

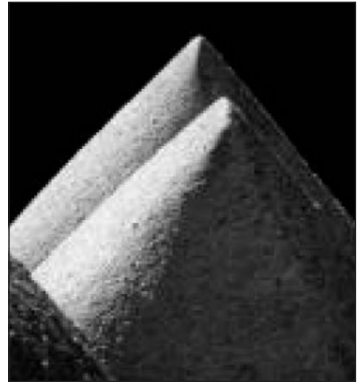
Daha iyi kompozisyon için önemli olan, görüntüyü üst üste bindirmeden kaçınmaktır. Özellikle portre fotoğraflarında poz verdirmeden önce yalın bir fon aramak gereklidir.

Asıl konuya çok yakın nesne yada çizgilerin üst üste binmesi dikkati dağıtabilir.

Yanda ilk fotoğrafta görüldüğü gibi arkadaki ağacın flu çiçekleri öndeki objenin belirginliğini sağlıyor. altaki fotoğrafta ise konunun hemen arkasındaki bir obje dikkati dağıtıyor.

Leke ögesi : Duru bir fon önünde ilginç bir silüet ya da koyu bir fon önünde bir leke fotoğrafçıya ilginç gelebilir. Altta görülen Ürdün'deki Petra Antik kentinde manastır girişinde fotoğraf çeken adamın silüeti gibi (Fotoğraf: Tufan Dinarlı)

Form ögesi : Işık altında üçüncü boyutu, kabartısı belirginleşen kubbeler yada vücut ögeleri, farklı görüntüler oluşturabilir.

• Bakış Açısı

İstanbul,
Güvercin
Pazarı.
Fotoğraf:
Tufan
Dinarlı

Farklı bakış açıları deneyin, farklı bakış açıları fotoğraflarınızı ilgi çekici hale getirir ve etkileyciliğini artırır.

Yukarıda, İstanbul'daki güvercin pazarında köprünün üstüne çıkılarak çekilmiş bir fotoğraf görüyorsunuz. Güvercin satıcısı övdüğü kuşun hünerlerini göstermek için -kaçmaması için- ayağına ip bağladığı güvercini havaya doğru savurduğunda siz deklanşöre basıyorsunuz, sonuçta bu fotoğraf ortaya çıkıyor. Aşağıda ise Didim Apollon Tapınağındaki sütunların farklı açılardan çekilmiş fotoğrafları görülüyor. Fotoğraflar: Tufan Dinarlı.

• Fotoğraf ve Yazı

1999 - Körfez Depremi sırasında çekilmiştir. Fotoğraf: Tufan Dinarlı

Fotoğrafta yazı, çoğunlukla mizahi unsurları göstermek amacı ile kullanılır, sanal dünyada biraz araştırma yapınca çeşitli örneklerle karşılaşsınız.

Körfez depreminin olduğu yıl İzmir’de yaşıyordum. Depremi duyduğum zaman, ‘bu büyük bir yıkım ve belgelenmesi gerekiyor’ diyerek deprem bölgesine gittim, bir buçuk ay kadar kaldım ve fotoğraf çektim. Bu fotoğraflar daha sonra ‘Körfez Depremi’ adıyla albüm olarak yayınlandı.

Orada kaldığım süre içerisinde pek çok olay ile karşılaştım, fotoğraflar çektim, deprem sürerken çektiğim fotoğraflardan sergi açtım. Ayrıntılarını Say Dağıtım tarafından dağıtılan albümden okuyabilirsiniz, fakat bazen bir yazının fotoğrafını çektiğinizde o size o kadar çok şey anlatır ki, deyim yerindeyse roman gibi bir fotoğraf olur, İşte yukarıdaki fotoğraftaki ayakkabı tamircisinin yazmış olduğu yazı gibi...

• İyi Bir Kompozisyon İçin Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- Konuyu belirleyin,
- Farklı bakış açıları deneyin,
- Çerçeve ayarını yapın,
- Konuyu çerçeve içine yerleştirin,
- Arka plan ve çerçeve kenarlarını kontrol edin.

Pamuk tarlasında örümcek ağı - Fotoğraf Tufan Dinarlı

• Dijital Fotoğrafçılık Terimleri

Analog

En genel ifade ile görüntü ve ses anlamında dijital olmayan görüntü ve ses sistemlerine denir.

CCD

Açılımı ‘Charged Coupled Device’dir. Bir görüntünün oluşumunda ‘kameralarda kullanılan bir ışık algılama sensör çipidir’ denebilir. Film ya da video kaset yerine kullanılmıştır. Işık bilgisi objektiften geçerek bu çip üzerine düşer, renk ve şekil oluşumu bu çip üzerinde AD konvertör aracılığıyla da dijital olarak gerçekleşerek hafıza ünitesinde kaydedilir.

Deklanşör

Fotoğraf çekmek için basılan düğmeye verilen ad.

Exposure Bracketing

Kamerada var olabilen pozlama ayarıdır. Bu ayara getirildiğinde kamera otomatik olarak 3 ya da 5 adet fotoğraf çeker. Her çekimde poz değerini (EV ayarını) otomatik olarak değiştirir.

Format

Dijital cihazların ve yedekleme birimlerinin içindeki bilgilerin silinerek sıfırlanması ve sıfırdan kullanıma hazır hale getirilmesi demektir.

Image Processing

Kamera dilinde bir görüntünün kamera tarafından yakalanıp kaydedilmesine kadar geçen işleme denir.

Image Resolution

Görüntü çözünürlüğü demektir. Genellikle 640x480, 1024x768, 1280x960, 1600x1200, 2048x1536 gibi rakamlar ya da 0.3, 0.8, 1, 2.1, 3.1, 4, 5, 6 milyon piksel şeklinde ifade edilir. Kameralarda, fotoğrafın hangi ebatlara kadar büyüyebileceği noktasında fikir verir.

NEF

Nikon model fotoğraf makinelerinde kullanılan bir RAW fotoğraf dosya formatıdır.

Noise

Fotoğraflarda film üzerinde oluşan gren’e dijital görüntülerde verilen ad. Çekim esnasında yeterli ışık olmamasından, CCD kalitesinden ya da kamerada kullanılan teknoloji zayıflığından ötürü fotoğraf üzerinde yanlış algılamadan ötürü var olan bir nevi hatalı pikseller yani kirlenmedir. Bazılarına göre gece çekimlerinde yüksek ISO eşdeğerli çekimlerde oluşan yanlış algılanmış pikselleri ifade etmektedir.

• Kaynakça

www.fotobelgesel.net

www.fotografya.gen.tr

www.letsgodigital.org

OLYMPUS MJU TOUGH 8000 kullanma kılavuzu

PANASONIC LUMIX DMC-IX DMC-FZ30EG-S kullanma kılavuzu

PENTAX K10D kullanma kılavuzu

Nikon COOLPIX P5100 kullanma kılavuzu

NIKON D40 kullanma kılavuzu,

NIKON D60 kullanma kılavuzu,

NIKON D80 kullanma kılavuzu,

NIKON D90 kullanım kılavuzu

FUJIFILM FINEPIX S1500 kullanma kılavuzu

Samsung S500 S600 kullanma kılavuzu

Sony DSC-T700 kullanma kılavuzu

CASIO EX-Z110 kullanma kılavuzu

Nikon D7000 kullanma kılavuzu

Samsung ES25-ES27 kullanma kılavuzu

RICOH CAPLIO G4 kullanma kılavuzu

PENTAX OPTIO OPTIO S kullanma kılavuzu

KODAK EASYSHARE P750 kullanma kılavuzu

Leica D-LUX 5 kullanma kılavuzu

Casio Exilim Z370 kullanma kılavuzu

Casio Exilim Z16 kullanma kılavuzu

HP CW450 kullanma kılavuzu

Sony CyberShot DSC-TX5 kullanma kılavuzu

SONY CYBER-SHOT DSC-T2 kullanma kılavuzu

SONY CYBER-SHOT DSC-H3 kullanma kılavuzu

SONY CYBER-SHOT DSC-T70 kullanma kılavuzu

Tufan Dinarlı

Dijital Fotoğrafçılık El Kitabı

Önsözden;

“Eğer önceden fotoğrafla ilgilenmemişseniz bir dijital fotoğraf makinesi aldığımızda, kutunun içinden çıkan kullanım kılavuzu, yabancı dillerden çeviri olduğu ve de teknolojik kavramlar içeren bir dille yazıldığından dolayı, karşımıza anlaşılması güç sözcükler yığını olarak çıkar.

2000 yılından bu yana vermekte olduğum fotoğraf kurslarında öğrencilerimin sade ve okuduklarını anlayabilecekleri bir el kitabına gereksinimleri olduğunu fark edince bu kitabı hazırladım.”